

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

3-hasábos petit sor egyszer 30 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Nyitási petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 322

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rézvény-
Társaság.

József főherczeg-ut. 25. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Kedd, január 21.

Mai számunk főbb közleményei:

Választójogi népgyűlés Aradon.
Az Aradi Közgazdasági Bank közgyűlése.
Küzdelem a választójogi jegyében.
Apponyi gróf vitája a szocialista tanárral.
Meghalt a „fejedelem”.
Válpör akadályokkal.
Pallós Ignác és büntársai.
Békét akar a török kormány.
Négy gyalogost gyilkolt le egy tizedes.
Tarkaságok.

Pallósék.

Arad, január 20.

Az aradi Buzatér egykori kis korcsmájából két nagy üzleti karriér virult ki: Pallós Ármán és Pallós Ignác. A velük egykoru aradiak, az iskolatársak, a katonabajtársak, sőt a rokonok is alig vették észre, amint a Pallós Ármánból milliós vasutkirály, óriási vállalatok teremtője és égbe emelője lett, akinek háza és estélyei a közélet legelőkelőbbjeit látta vendégül és a ki később maga mellé vette fivérét, Ignácot. Pallós Ignác nem elégedett meg azzal, hogy a bátyja mellett csinálhatta a milliós spekulációkat; különvált és maga fogott hozzá a szédítő üzleteknek azon fajtájához, amelyekhez természetesen könnyű lelkiismeret, de elvitázhatatlanul némi tehetség is kellett. És a mikor például Pallós Ármán Aradon járt a nagykikindai vasut szerencsétlen ügyében, vagy pedig Ignác amerikai ügyességgel csinált egy gyoroki kavicsbányából hangzatos nevű vállalatot (amely különben a legkisebbek egyike

volt az ő vállalatai között) az egyszerű aradiak némi irigységgel vegyes bámulatot éreztek iránta és gondolták: ha az öreg Pollák, a buzatéri korcsmáros ezt sejtette volna!

Az irigység most megpihenhet, és a szegény embereknek, a kiknek nem sikerül a semmiből milliókat, sőt százezreket se csinálni, megint ahhoz a meggyugvás-hoz térhetnek vissza: ha semmijük sincs, de az legalább biztos és mindennél többet ér, ha az ember jól tud aludni. Pallós Ármán simán, botrányok és bajok nélkül ment tönkre. Pallós Ignác bukásában hatalmas szédélgés letartóztatott hőse lett, amelynek botránya európai szégyent hoz a magyar viszonyokra. És újra az teszi kinossá az ügyet, hogy nemcsak egy embernek vakmerő, nagy arányu bűnéről van szó, hanem arról, hogy a becsapott angol társaság dolga még jobban elriasztja Magyarországtól a külföldi tőkét, amely e nélkül is egyre távolabb-távolabb tartja magát mi tőlünk.

Ez kétségtelenül erős argumentum annak az angol tőkecsoportnak kezében, amely a magyar kormánytól szeretné kára egy részének megtérítését kicsikarni, — de mégse egész jogosult. A szédélgések dolgában nem vagyunk egyedül. Dániában egy miniszter üzött óriási panamákat, — és Dániának még sincsen olyan hirtel, hogy az ország csupa szédélgő. Németországnak is volt nemrég hasonló botránya, és azért mégse teszik az egész német gazdasági életet felelőssé. A becsapás kettőn szokott mulni: a becsapó ügyességén és a becsa-

pottak naivitásán. Mindenesetre nagyon különösen hangzik az angolok képviselőjének ajkáról, hogy a Times-ben közzétett egyszerű hirdetésre ugrottak be Pallós Ignác kelepcéjének. Ha pedig egy nagy üzletet, amely kétségen kívül erős jövedelmezőségre volt számítva, az üzletemberek köteles óvatossága nélkül csináltak meg, akkor jogosan kívánhatnak megtorlást, de nem hitvatkozhatnak arra: mi azt hittük, hogy a kormány ellenőrzi a vicinális vasut-ügyeket és Pallós Ignácékat.

Csak akkor lenne a Pallós Ignác bűnösségén túl terjedő veszedelmes jelentősége ennek az ügynek, ha kiderülne, hogy a letartóztatott gründoló bizonyos segítséggel tudta üzelmét megcsinálni, akár olyanul, a mely aktiv részt vett a dologban, akár passzive nézte el annak lefolyását. A vizsgálat alighanem ebbe is bele fog mélyedni és ha itt talál valamit, azt igazán nincs ok eltusolni, eltakargatni. Ha nincs ilyesmi: akkor a bíróság végezni fog a szédélgővel és egy ideig talán élni fog a külföld hangulatában ennek a több elővigyázatira intő esetnek emléke, — végül is azonban a töke, a melynek az a hivatása és vágya, hogy üzleteket csináljon, csak vissza fog térni.

Az azonban kétségtelen, hogy a Pallós-cégek üzletei veszedelmes fényt vetettek a kijárókra, a kik ugyan más országokban se hanyoztak, de úgy látszik, nálunk a kelle-ténél többen voltak és vannak. Lehet, hogy ezek végső eredményben nem felelősek a kijárásokból fejlődött bűnökért, de ez az

A jó terv.

Irta: Szederkényi Anna.

André dühösen kergette el az asszonyt, mikor rájött, hogy megcsalja.

— Ezt nem hittem volna rólad, Susette, ezt nem hittem volna rólad. Egy percig sem tűrlek tovább a házamban — mondta keserűen.

— Légy szives, világíts, mert lesem a lépésőn — felelte Susette nyugodtan.

— Barcsak leसनél, legalább eszedbe jutna máskor, mikor a becsületes, jóra való uradat meg akarod csálni.

— Hogy csalhatnálak meg máskor, mikor el akarsz tőlem válni, te ostoba.

— El is válok, érted! Holnap megindítom a válpört. Érted — ordított le André, mert Susette már két emelettel volt lejjebb.

— Majd megmondolod te még holnapig. Juliettehez megyek aludni. Ha azt akarod, hogy visszajöjjenek hozzád, odajöhetsz utanam bocsánatot kérni.

A kapu bevágódott, André visszament a lakásba.

Az asztal még nem volt leszedve, ott heverték az ételmaradékok a tányerokban. Az ágy nem volt elkészítve és nem kérdezte senki: „André, forrázzak teát?” Kellemetlen lett a csend. Susette ilyenkor szokta elmesélni az egész nap történetét. Jött ment, sürgölődött forgolodott, egyszer egy törölővel, majd egy csomó tányérral, vagy egy stoppolófával és olyan hosszú cérnával a tőjében, hogy a jövő tavaszig kellett tartani, amíg kihuzza, állt meg André előtt és csevegett...

— Képzeld csak kériek, ezt már igazán nem hittem volna... És te még velem nem vagy meg-

elégedve. Csak azt szeretném tudni, mit csinálnál, ha én is úgy tennék, mint — és ezután kővetkeztek a kis történetek, amelyek egyformán azzal végződtek, mennyivel jobb ő, Susette, a többi asszonyoknál.

Csak most vette észre André, hogy megszokta már ezeket az esti pletykalkodásokat. Hiányzott neki az asszony duruzsolása, nem tudta, mit csináljon.

— De miért csalt meg? Mi szüksége volt arra, hogy engem megcsaljon? Nem volt meg mindene mellettem? El fogok tőle válni. Igenis, el fogok tőle válni.

Újra előntötte a düh. Még két óra múlva is száguldozott a szobákban, mint egy megvadult kísertet. Mikor azután éjfél tájt sem jött álom a szemére, tolnozta a gramofonját és egymásután játszott le a vidám kupiékat... Így virradt rá a hajnal...

A szomszéd lakók reggel bejelentették ezt az éjszakai hangversenyt és Andrének fölmondták a lakást.

— Ah, ez is ő miatta van... Nem elég nekem, hogy megcsalt, most mehetek rádásul lakást keresni. Most csak azért is elválok tőle.

André ügyvedet fogadott és megindította a válpört.

Susette három napig várt. A negyediken kicsinosította magát és hazament. Jó ebédet főzött és mikor delben André megjött a hivatalból, úgy fogadta, mintna semmi sem történt volna. André nem tilt asztalhoz.

Susette rákiabált:

— Mire vars? A pecsenye már úgy is megkeményedett. Egy cseppet sem vagy pontos. Bi-

zonyosan megint félóraszám bámultál a casinó után. Persze, már azt hitted, újra házasondatsz.

— Miért ne?

— Mert én nem válok el tőled: Amint láthatod, eszem ágában sincs.

— Az mindegy, tégy te amit akarsz. El fogunk válni.

— De nem fogunk elválni.

— De el fogunk válni, mert én már megindítottam a válpört.

Susette óvatosan letette a leveses tálat és elfehéredve dadogta.

— Mit? Te gazember est, merted volna?!

— Csak azt szeretném tudni, hogy mért ne mertem volna? Te meg mertél csálni és én el merek tőled válni.

Susette az asztalra csapott, hogy a tányérok, poharak, evőeszközök versenyt csörömpöltek.

— Ugye? Tehát ha egy asszony egy kicsit mulatni akar, azért mindjárt ki kell dobni?

— Te ezt röviden egy kis mulatságnak nevezed?

— Minek nevezném, mikor az volt. Ha nem ez lett volna, akkor nem kergettem volna el azt az ostoba majmot, de elkergettem. Ez a bizonyíték, hogy nem kellett nekem, mert ha csakugyan szerettem volna, akkor egyszerűen feleségül megyek hozzá, de én visszajöttem.

— Persze, hogy visszajöttél, mikor az nem tudott volna tartani.

— Szóval csak azért jöttem vissza? Most már mindegy. Beszélhetsz, amit akarsz. Vége mindennek, érted? Ha térdén állva könyörögnél bocsánatért, akkor sem hallgatnálak meg.

eset föltétlenül ok arra, hogy a közéletnek ezt a kompromittáló, kulissza-mögötti szokását irtsák ki, — vagy legalább is szorítsák vissza, a mennyire lehet. Mert a ki megnyit valaki számára egy ajtót, védekezhetik ugyan azzal, hogy nem tudja, mit fog az a valaki a dolgok fejleményeként csinálni: a kinyitott ajtó őt is felelőssé teszi.

Választójogi népgyűlés Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, ja uár 21.

Ha tegnap délután a Fehér Kereszt nagytermében a munkapárt tartott volna nagygyűlést, kétségtelenül ép úgy megtelt volna a terem, mint ahogyan vasárnap bezsúfolódott a koalíciós népgyűlés alkalmából és alkalmasint ugyanugy lelkesedtek volna, mint tegnap. De az is kétségtelen, hogy a munkapárti gyűlésről szóló referádájukban a koalíciós újságok azt írták volna: csak harminc-negyven választópolgár jelent meg a gyűlésen, a közönség többi részét napidíjjal csődítették be. Mi másképen ítéljük meg a tegnapi népgyűlést. Konstatáljuk, hogy a terem zsúfolásig megtelt ép úgy, mint Tisza István beszámoló beszédénél. Am azt is elfogulatlanul meg kell állapítanunk, hogy a tegnapi közönség soraiban jeleltek számokkal voltak olyanok, akik talán még az ellenzék választói javaslata alapján se kapnák meg a *szavazó polgár* nevet.

Apponyi Albert gróf tegnap Aradon neki teljesen új társaságba került és ennek megfelelően új elveket hangoztatott. A rajongó nemzeti hősváratlanul szerelmet vallott a szociáldemokráciának és ama véleményének adott kifejezést, hogy csak demokratikus alapokon épülhet föl a jövő Magyarországa. A nacionalisták kétségbe eshetnének, ha ezt nem olyan politikus mondta volna, aki talán már egy esztendő múlva ennek ellenkezőjét hajlandó hitvallásulásának tekinteni. Kivüle még Vázsonyi Vilmos, Lovász Márton, Kunfi Zsigmond és Nagy Sándor beszéltek, akik

— Mit? Még én kérjek bocsánatot? Miért? Én? Tőled?

— Természetes.

— Mert szíves voltál megcsalni engem?

— Azért, mert míg én bűnbánatban — értes, bűnbánatban — töltöttem három napot, te alaváló, alattomos módon válópórt indítottál ellenem. És nekem még lelkiismereti furdalásaim voltak. Így érdemes egy asszonynak lelkiismeretesnek lenni. Engem nem látsz többet.

...Hat hónap múlva vigan topogott fölfelé André a negyedik emeletre, ahol Susette lakott. Az nap választották el őket törvényesen és André már előre elképzelte magának ezt a kedves és boldog meglepetést, amellyel Susanne fogadni fogja, amikor azt mondja neki:

Most pedig ünnepélyesen megkérem a kezdet, három hét múlva megesküszünk, újra férj és feleség leszünk.

Hogy fog bámulni Susette. Nem tudja majd mire vélni ezt a dolgot, de ő megmagyarázza neki. Látod, válni kellett, ezzel tartoztam mamának. Most azonban elég van téve a becsületnek, most újra elveszlek. Jó terv volt ez, mi? Nagyszerűen kieszelted, mi?

Lihegve érte el az utolsó lépcsőt. A rosszul világított folyosón topogatózdot, míg megtalálta az ajtót. Nem kopogtatott.

Meg akarta lépni Susettet, aki bizonyára könyárban fuldokolva tölti gyászos, elvált asszonyiségének első estjét. Majd ő megvigasztalja szegénykét...

Benyitott és... ah ott látta egy teljesen ismeretlen fickó karjaiban Susettet...

Mielőtt szóhoz juthatott volna, már rá is rohant Susette, mint egy furia:

— Mit keres itt, mi? Hogy mer egy idegen lakásba bejönni kopogtatás nélkül?... Azt szeretném tudni, mit akar tőlem, mi?...

politikai elveiknek megfelelően bírálták a kormányt és pártjának tetteit. A beszédek, — egykét részt leszámítva — nívósak voltak. Végül pedig mosolyt keltő határozatot hoztak: bizalmatlanságot szavaztak Tisza Istvánnak. Ez a bizalmatlansági szavazat semmiképen se ej se gondolkodóba Arad képviselőjét, mert hiszen nem azektől kapta ő a mandátumot, akik azt tegnap szertették volna tőle elvenni. Ezek a polgárok akkor se viseltettek bizalommal Tisza iránt, amikor őt Arad népe *ezerkétszáz szótó bszéggel* megválasztotta.

A déli órákban a munkásság és a polgárság nagy tömegekben vonult ki a vasúti állomáshoz a vendégek fogadtatására. Az állomásnál Priegl István meleg szavakban üdvözölte Arad polgárságának és munkásságának nevében a vendégeket. Az üdvözlésre Apponyi Albert gróf válaszolt. Azután a vendégek a Központi Szállóhoz hajtottak, ahol Apponyi, Vázsonyi, Barabás Béla, Bernát Béla, Lovász Márton képviselők és Kunfi Zsigmond a szociáldemokrata part kiküldötte meg szállottak.

Délután 3 órakor a Fehér Kereszt zsúfolt nagytermében megkezdődött a népgyűlés. Priegl István dr. néhány szó: intézett a polgársághoz és a munkássághoz. Ismertette a nagygyűlés célját és a gyűlés elnökéül Múlek Lajos dr. közjegyzőt ajánlotta. A hallgatóság megjelenezte Múleket, aki halas szavakban köszönte meg a bizalmat, társelnököknek Steintzer Pált és Gruber Imrét, jegyzőknek pedig Lits Antalt és Strenger Demján Szavát kérte fel. Majd indítványára küldöttség hívta meg a vendégeket a gyűlésre. Amikor a képviselők a teremben megjelentek, megjeleneztek őket. Az első szónok Apponyi Albert volt, aki beszédében többek között ezeket mondta:

— Tisztelt polgártársaim! Két nagy célja van a mi küzdelmünknek, amelyek egymással szorosán összefüggök: helyre kell állítani az erőszakosan megzavart parlamenti jogrendet és szelesen meg kell alapozni a jövő jogrendjét, a jövő parlamentjét. Ez a két feladat egymással szorosán összefügg.

Mindkét problémával foglalkozik a kormány is, az ellenzék is. A kormány a parlamenti jogrend problémáját jogbontással o.otta meg az új meg-alapozás, az új választójogi problémáját jogfosztásra alapítja. Erről meggyőződhetünk, ha egy futo pillanatot vetünk a kormány által benyújtott választójogi javaslat több intézkedéseire.

Ezután a kormány javaslatát vazoilta.

A harminc éves korhatárral a hat elemiről szóló bizonyítvány felmutatásának követelésével, az évekig egy munkaadónál tartózkodással, a nyilvános szavazás fenntartásával a kormány nem jogkiterjesztést, hanem jogfosztást statual.

Azt mondják nekünk, mily óvatos volt Kosuth Lajos 1848-ban az ő választói törvényének megalkotásában és mily távol esett az általános választójogtól. Hat én megengedem, hogy Kosuth és az ő munkatársai akkor a bölcs és szükséges óvatossággal éltek, de azt merem állítani, hogy sokkal nagyobb ugrás volt az, amit a 48 előtti állapotokból a 48-as törvények állapotába eszközöltek, mint az az ugrás, amelyet mi akarunk most eszközölni.

A 48-iki mozgalom azért volt olyan erős, mert egy organikus egységben felkarolták a nemzeti jogokat, a nemzeti önállóság megalapozásának gondolatát a demokratikus jogkiterjesztésnek az egész népre való átvitelével. És most, ami szemünk előtt lefolyt nem ugyanazt bizonyítja e? Nem mutatkozott-e siralmasan törekénynek alkotmányunk, csak azért, mert hiányzott belőle az erő, az az erő, amelyet csak a nép adhat!

Tisztelt uraim! Nekünk elég ebből ennyi! Alkotmányunk romjai előtt állunk. Nem akarjuk azt újból törekény, omladékonny alkotó részekből felépíteni. Fel akarjuk újból eleveníteni a 48-at, a nép és a nemzet fogalmának azonosságát. A nép egy szervezetlen, tehetetlen tömeg, ha nem tömörült nemzettelé, a nemzet egy üres fikció, ha nem támaszkodik arra a nagy erőre, amit csak az egész nép képviselhet. Teljes nemzeti életet akarunk, nem csonkat, csonka néppel csak csonka nemzetet lehet teremtteni. Azért tisztelt uraim, bármily súlyosak legyenek is a jelenlegi viszonyok, én reményteljes bizalommal tekintek a jövő elé, mert mi oly célokért küzdünk, amelyek felé diadalmas hódító viasgáramlatok visznek. Mi ezekbe akarjuk helyezni nemzetünket és a népjogoknak széles kiterjesztésével akarjuk felépíteni a szabad független Magyarországot! (Taps és éljenzés).

Utána Vázsonyi Vilmos mondott hosszabb beszédet:

Tisztelt polgártársaim! Csendesen mozgósi tottak ebben az országban, s nem tudoi, hogy mikor lesz nyilvános ez a mozgósítás. Nem kérdeztek meg senkitől, hogy mifele vagyoni és értelmiségi kellekekkel rendelkezik, amikor megkapta behívó céduláját, s nem fogják megkérdezeni majdan, amikor vért kell a magyar polgároknak ontani, hogy mifele vagyoni vagy értelmiségi cenzussal rendelkeznek. Meg fogják engedni mindentinek különös kellekek kimutatása nélkül is, hogy megvédelmezze élete árán is ezt a hazát. És mégis tisztelt polgártársaim, vannak ebben az országban mániakus emberek, akikről tulajdonképen nem a politizálás, hanem az elme-gyógyászatnak volna feladata véleményét mondani, — akik akkor, mikor nem tudjuk, hogy mit hoz ezen nemzet számára a jövő, mikor nem tudjuk, hogy a nemzeteknek nagy versenyében és küzdelmében mikor kell életre-halálra megvédelmezni ennek a hazának létét és fennállását, akkor valogatni akarnak a magyar és magyar közt.

— Tisztelt népgyűlés! Rombolva és zuvva minden meglévőt, azt állítják a paroxizmus által megépettek, hogy ők védelmezik istent, védelmezik a magyarságot, a középosztály vezető szerepét, tetejébe megmentik a dinasztit, amely bennök, az ő választójogukban látja az ő egyedi támasztékát. Ha őket hallja az ember, azt kell hinnie, hogy itten valami nagy radikális forradalmi áradat csatázik, valami jozan rendfent-tartó konzervatív irányzattal. Ahol a külföldi radikális választójogi reformot csináltak, mint Angolországban, Franciaországban, Belgiumban, mindenütt öszörösere-tiszteresere emeltek fel a választók számát. Ezek radikális reformok. De hát nálunk, ahol 1848. óta nem terjesztették ki a választójogi, a választók számának megkészszeresése, amit mi akarunk, a legerényebb formája a becsületes választói reformnak.

Tisztelt polgártársaim! A magyarságot félti az ő honfibanatuk. Az ő számításait szerint a jelenlegi cenzus választók mellett 59.6 százaléka a magyar választók aránya az összes választók közt s az ő hazaias választójog mellett pedig, amelyivel megmentik a magyarságot, a magyar választók száma 60.2 százalék lesz.

Ami pedig azt illeti, hogy ők az ő ma adí választójogukkal az értelmiséget akarják megvédelmezni, s a középosztály vezetőszerepét, hát ez a kérdés, tisztelt uraim, hogy mifele értelmiségről beszélünk; beszélünk e arról az értelmiségről, amelyet azért neveznek így, mert az alapja a tudatlanság, az előítélet, az elfogultság, s a pantallókban való járás. Az én értelmiségem, tisztelt uraim, az az értelmiség, amely nem akar senkitől sem kiváltságot. Van egy értelmiség, amelynek nem az a célja, hogy a népet oktassa, vezesse és felvilágosítsa, hanem az, hogy a nép maradjon meg a tudatlanságban, maradjon meg a szervezetlenségben, az önudatlanságban, a mely a szellemek, az eszmék, a fölvilágosodottságnak bibiáját, miséot ama rossz papok, elrejtették annak idején, ma el akarja rejtteni a nép elől. Ez az értelmiség, amely a tudatlanságból, a tudatlanságnak és jogtalanságnak kizsákmányolásából él. Ez az értelmiség veszt a jogok kiterjesztésével.

— Tisztelt uraim! Azt mondják ők, hogy az értelmiséget védelmezik. Erre azt mondom, hogy mi az értelmiséget akarjuk terjesztetni, ők pedig fenn akarják tartani a tudatlanságot. És ha ők azt mondják, hogy a fekevesztett demagógiának akarják megakadályozni a terfoglalását és bevonulását a képviselőházba, hát erre azt mondom, hogy kétféle demagógia van: van egy demagógia az önzésnek, az osztályurnak, az elfogultságnak, a közép-kornak a demagógiája, de az a hatalomból kivette még kíséretet sem tett arra, hogy mint apostol hirdesse a maga eszméjét s hirdesse a maga igazságait. Én megvetem a demagógiát és nem élttem soha annak eszközeivel. De melyik a hiányabb demagógia? Az e, amely a jogtalanságnak bármely eszközzel jogokat akar adni, a kenyérteleneknek bármily eszközökkel kenyeret akar adni — legyen ennek eszköze bármintó — meg van a mentsége, hogy világosságot akar elvinni oda, ahol sötétség volt, kenyeret akar elvinni oda, ahol nyomorúság volt.

— Én, tisztelt uraim az általános egyenlő és titkos választójogot nemcsak, hogy megadhatónak tartom, nemcsak, hogy ebben, amit az egyesült ellenzék kíván, csak egy szerény mértékét látom annak, amit meg lehet kívánni egy gyökeres re-

formától, hanem azt mondom, ha megadjuk a népnek az általános, egyenlő és titkos választói jogot, akkor is mit adunk neki? Csak egy szimbólumot adunk neki, annak a szimbólumát, hogy ő is polgár.

Ezután Vázsonyi kijelentette, hogy amíg Tisza és Lubács helyükön vannak, addig nem lehet rend a parlamentben. (Taps, éljenzés.)

Vázsonyi után Kunfi Zsigmond a szocialisták szónoka beszélt a kifejtette, hogy az általános választójog elsősorban a polgárság érdeke.

Kunfi után Nagy Sándor dr. t. akarta hallani a tömeg, aki engedett a kérdésnek és a töle megszokott ötletességgel osterozta a kormányt. A hallgatóság élénk tetszéssel fogadta a beszédet. Utána Czobor O. ó felolvasta Justh Gyula és Károlyi Mihály gróf üdvözlő sürgönyeit, továbbá a határozati javaslatot, amely az általános egyenlő és titkos választójog mielőbbi törvénybeiktatását követeli a képviselőháztól, de csak az alkotmányos rend helyreállítása után. A kérvény benyújtására felkéri Barabás Bélát. A népgyűlés egyúttal kimondja, hogy Arad képviselője Tisza István iránt bizalommal nem viseltetik. A gyűlés fel hét után lezárta hangulatban éri véget.

Este nyolc órakor a Fehér Keresztben bankett volt, melyen Nagy Sándor Apponyira emelte poharát, majd Apponyi hosszabb beszédben újabb politikai hitvallásáról tett tanúságot. Beismerte, hogy a múltban tévedett és meggyőződött arról, hogy a közjogi gravamenek ideje lejárt, mert a jövő Magyarországot csak demokratikus alapon lehet kiépíteni, a széles népretegek bevonásával. Zima Tibor kassai tükár Vázsonyi Vilmosra, Steiner Ferenc nagykereskedő, az aradi tőzsde elnöke Apponyira ültette poharát.

Azután Vázsonyi Vilmos mondott nagyhatalú beszédet, végül pedig Apponyinak és Kunfinak volt szokatlan vitája, amelyről külön cikkben számolunk be.

Az Aradi Közgazdasági Bank közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Arad egyik legfiatalabb pénzintézete, az Aradi Közgazdasági Bank vasárnap délelőtt tartotta meg rendezévi közgyűlését. Ez a fiatal pénzintézet mérlegét 72.121 kor. 13 fillér nyereséggel zárta a minden részvénye után 11 korona osztalékot fizet ki.

Sármezey Endre igazgatósági tag nyitja meg az ülést és jelenti, hogy az alapszabályok értelmében a bank pénztáránál 160 részvényes által 3768 részvény tétellett le, melyek saját 634, megbízatás folytán 774, összesen 1408 szavazatot képviselnének. Minthogy azonban a mai közgyűlésen csak a régi részvényesek bírnak szavazattal, a mai közgyűlésen 41 régi részvényes 1144 részvény birtokosa 852 szavazattal van jelen. A jegyzőkönyv vezetésére Bogdán Virgil dr., hitelesítésére pedig Maresch Gyula és Tenner József tagokat kéri fel.

Ezután Kenedi Ervin vezérigazgató a közgyűlés elé terjeszti az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, a indítványt tesz a 72.121 kor. 13 fillér tiszta nyereség felosztása iránt. E szerint minden részvény 11 koronával váltatik be.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének és a beterjesztett mérlegnek egyhangú el fogadása után a közgyűlés Múlek Lajos dr. indítványára köszönetet szavaz az igazgatóknak, valamint a bank tisztviselőinek.

Napirend utolsó pontja a felügyelő bizottság nak három évre való megválasztása és négy választmányi tagság betöltése volt. A közgyűlés Krausz Elemér indítványára a felügyelő bizottság elnökének, Hemmen János dr. t. tagjaiul Kráitz Lajos dr. t., Hajós Árpádot, Kotzander Ignácot egyhangúlag megválasztja. A választmány új tagjai, ugyancsak egyhangúlag Múlek Lajos dr., Schäffer Richard, Kamler János és Kemény Maró lettek.

A közgyűlésen jelen voltak Sármezey Endre elnöklete alatt Reiber Emil, Gutzjahr Mihály, Feszler Károly, Nemess Géza, Szabó Albert, Hámory László dr., Kenedi Ervin, Bogdán Virgil dr., Hemmen János dr., Weisz Adolf, Grob Jenő, Klein Sándor, Krausz Elemér, Ecker Gyula, Nikolits Géza, Rosenfeld Hermann,

Schannea Béla, Friedmann Gyula, Bruckner Lipót, Herczeg László, Kotzander Ignác, Kamler János, Zircher Ferenc, Menrath Lajos, Szűcs Pál, Zircher Antal, Kaufmann Lajos, Huber Ferenc, Hajós Árpád, Réthy Jenő, Réthy Viktor, Maresch Gyula, Múlek Lajos dr., Hoffmann Antal, Lineberger Károly, Binetter Armin Wien, ifj. Feszler Károly, Varga Zsigmond, Walfisch Ármán, Holländer Emil, Szűcs F. Vilmos, Hendl József, Werner Károly, Vas Pál Honatő, Braun Ede, Grabner Károly, Holländer Miksa Greguss József, Winkler József, Lorch Mátyás, Bohn Károly, Hegedűs Gyula, Dürr Kocsárd, Kerpel Izsó, Schäffer Richard, Mandl József, Ipolyi-Keller Iván, Dittichstein Vilmos, Ries Mátyás, Erdős Pál, Erdre Géza, Hunyady József, Kaufmann Sándor, Bruckner Géza.

Küzdelem a választójog jegyében.

(Készülődés a parlamenti harcra.)

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 20.

A miniszterelnök a királynál.

Bécsből jelentik: Lukács László miniszterelnök ma reggel — titkára kíséretében Fiuméből ideérkezett. A miniszterelnök a pályaudvarról a Magyar Házba hajtatott és ott Vertessy államtitkár látogatását fogadta. Nemsokára értesítést kapott a miniszterelnök a kabinetirodából, hogy a király audiencián fogadja. Ez a kiballgatás már napokkal ezelőtt el volt határozva, de hivatalosan titkolták. Lukács lovranei pihenését azért szabta rövidebb időre, hogy még a képviselőház megnyitása előtt audienciára járuihasson a király elé. Az audiencián jelentést tett Lukács a parlamenti őrség szervezési munkálatairól és bejelentette azt is, hogy Perczel Dezső helyébe Khuen Héderváryt fogják a munkapárt elnökévé választani.

Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök ma este titkára kíséretében Budapestre érkezett.

Az aradi gyűlés hatása.

Egy előkei kormánypartii politikus a következőképp nyilatkozott a tegnapi aradi népgyűlésről:

Az ellenzéki vezeték vasárnapi nyilatkozatai teljesen jelentéktelenek, a helyzetet semmi tekintetben előre nem vitték. Furcsán hat, hogy Aradon Apponyi együtt szónokolt a szocialista Kunfi Zsigmonddal, kinek Apponyi kultuszministersége alatt kellett szocialista agitációja miatt a temesvári középiskolai tanári állását odahagyni. A volt kultuszminiszter és a volt középiskolai tanár most ugyanarról a pódiumról hirdetik a szélső radikálizmust. Sajnálatos, hogy kibontakozásra alkalmas gondolatot egyetlen beszédben sem lehetett fel találni. Ilyenképen a képviselőház változatlan helyzetben fog szerdán összejülni.

Székelly Ferenc kilépése.

Budapestről jelentik: Székelly Ferenc dr. volt igazságügyminiszter ma rövid levél kíséretében bejelentette az Országgyűlési Nemzeti Munkapárt elnökségnek, hogy a választójog kérdésében elfoglalt álláspontja miatt a pártból kilép. A volt igazságügyminiszter kilépésének bővebb indokolását a szombathelyi választóközönséghez intézett nyílt levelében holnap publikálja.

Návay Lajos ellen a választói.

Temesvárról jelentik: Návay Lajos, a temesvári radikális szocialista és függetlenségi elemek egynemely vezetőjének megbíráására tegnap Temesvárra érkezett, hogy a nemzeti munkapártból való kilépéséről nyilatkozzék. A temesvári kirándulás úgy Návaynak a kerülethez való személyes viszonyt, mint politikai jelentőségét és egész le folyását tekintve, a legteljesebb fiaskóval végződött. A beszámoló hiteles értesülés szerint leg feljebb 30-40 választópolgár vett részt, a kik ötnök kivételével, a kik annak idején Návayra szavaztak, de most az ő érdekében kibocsátott meghívót aláírták, — kivétel nélkül függetlenségiek voltak. Azonkívül jelen volt több száz 16-18 éves iparossegéd és tanonc és különösen föltűnt

az, hogy még a szocialisták érettebb és értékesebb elemei is tüntetőleg távol tartották magukat a gyűléstől, úgy, hogy kizárólag függetlenségiek. A hangulatra nem volt nagyon nagy nyűs az a köztudomású tény, hogy a gyűlést megelőző két-három nap lázas erőködésben folyt le, hogy megfelelő elnököt lehessen találni a gyűlekezet részére, amíg végre Fülöp Béla udvari tanácsos, volt koalíció képviselő a temesvári függetlenségi párt elnökének személyében állapodtak meg. Návayt a vasútnál Kuhn Richard helybeli biztosítási ügynök fogadta. Fejtegetései során Návay megpróbálta, hogy álláspontját Khuen Héderváry 1909 iki beszédével, tovább e beszédnek idevonatkozó passzusával igazolja, de fejtegetései nem aratták a remélt sikert, mert a végén Návay kijelentette, hogy a titkosságnak csak elvben híve. A határozati javaslat elfogadása után, melyben Návaynak természetesen bizalmat szavaztak, a gyűlés láthatóan nyomot hangulatban ért véget. Hangsúlyozni kell, hogy az előbb említett öt egyéneken kívül a nemzeti munkapárt öszszessége szigorúan távol tartotta magát a Návay tiszteletére rendezett politikai gyűlekezeittől.

Bizalom a kormányban.

Nagyszalonatáról jelentik: Lukács László miniszterelnök Lovranában a következő sürgönyt kapta: A nagyszalonai választókerület munkapártja a mai napon tartott értekezleten foglalkozván a magas kormány által a képviselőházhoz beterjesztett választójogi javaslattal, azt minden tekintetben a magyarság érdekeinek megfelelőnek és ama szent cél elérésére, hogy a magyarság szupremáciája az ezredéves magyar földön biztosítsák, alkalmasnak találta és elhatározta, hogy a javaslat benyújtásáért Nagyméltóságodat tisztelettel üdvözlö. Az értekezlet megbízásából: Dr. Balogh Elek pártelnök.

Nagybecskerekéről jelentik: A zichyfalvai választókerület nemzeti munkapártja tegnap igen népes pártgyűlést tartott Zichyfalván, melyen a rossz időjárás dacára mintegy 1200 választó jelent meg. A pártgyűlésen Elek Albert pártelnök ismertette a kormány választójogi javaslatát, melyet az ország érdekében valónak tart. Indítványára a gyűlés egyhangúlag, lelkesedéssel a következő határozatot hozta: A zichyfalvai országgyűlési képviselőválasztókerület nemzeti munkapártjának gyűlése a választójogi törvényjavaslatnak a képviselőház elé terjesztése alkalmából a m. kir. kormánynak tántoríthatlan bizalmát és ragaszkodását fejezi ki, amiért is a magyar kormányt és a kerület orsz. képviselőjét bizalmának biztosításával üdvözlö és képviselőjét a választójogi törvényjavaslatnak hathatós támogatására kéri fel. Ugyanez alkalomból üdvözlö és ragaszkodásáról biztosítja a vármegyei nemzeti munkapárt elnökét, Tallian Bélát és Dellimanics Lajos dr. főispánt. A gyűlés hasonló értelmű táviratokat intézett Lukács László miniszterelnökhez, Karátsonyi Jenő gróf orsz. képviselőhöz, Tallian Béla báróhoz és Dellimanics Lajos dr. főispánhoz.

Munkapárti beszámolók.

Eudapestről jelentik: Berzeviczy Albert országgyűlési képviselő még e hónap végén beszámolót fog tartani kerületében és nyilatkozni fog a választójogról.

Nagybecskerekéről jelentik: A törökkanizsai választókerületben Tallian Béla beszámolót tartott, amelyen üdvözlötek Lukács László miniszterelnököt és Tisza István grófot. Hasonló módon a barsi kerületben és az ujverbázi kerületben is beszámolót tartottak a képviselők. Ujverbázon Voinich Sándor báró tartotta meg beszámolóját.

Budapestről jelentik: Az udvardi nemzeti munkapárti Ogyallán tegnap gyűlést tartott és bizalmat szavazott a kormánynak és táviratilag üdvözlötte annak vezetőit.

Érdekes beszámoló volt Tatán, ahol Miskolczi Imre, a kerület képviselője tartotta meg beszámolót beszédét hatszáz választó előtt, akik között számos ellenzéki is megjelent. A beszámolón semmiféle incidens nem történt. Miskolczi a választójog ellen fe hozott kifogásokkal foglalkozott, majd azzal érvelt, hogy a választójogi reform mindenkinek ad szavazatot és senkit eddigi jogától meg nem foszt. Ezután a jelenlévő ellenzéki választók helyeslése mellett bírálta az ellenzéki képviselők taktikáját, akik élnek a képviselői hivatás előnyeivel és nem átallják a szerintük törvénytelen elnök által kiutalt fizetést pontosan felvenni, de azért képviselői kötelességeiknek nem tesznek eleget. Minél rosszabbnak

tart az ellenzék valamely javaslatot, annál erősebben, annál nyomatékosabban hárul rá az a kötelesség, hogy ellene a képviselőházban minél erősebb támadásokat intézzen. A népgyűlés végül bizalmat szavazott a képviselőnek és Kürthy főispánnak és táviratilag értesítette Lukács László miniszterelnököt, Tisza István grófit, Khuen Hédeváry Károlyt és a kormánya ragaszkodásáról.

Békére hajlik Törökország.

— A hadsereg a háború mellett. —

Saját tudósítónktól.

Arad, január 20.

Biztos információk szerint a tegnapi minisztertanács a béke mellett nyilatkozott. Csak néhány miniszter szavazott a háború mellett, de ezek kisebbségben maradtak. Azt hiszik, hogy a porta válaszcjegyzéke nem tartalmazván határozott visszautasítást, alkalmat fog nyújtani arra, hogy a hatalmakkal írásbeli tárgyalás induljon meg.

A *Daily Chronicle* konstantinápolyi munkatársa meglátogatta Kiamil basa nagyvezért, aki ezt mondta neki:

— Én természetesen a békét akarom, de mielőtt a nagyhatalmak jegyzékére felelünk, ismernünk kell a nép akaratát. A hadsereg a háború mellett van. A háború folytatásához pénzre van szükségünk, de arról nem lehet szó, hogy a külföld anyagi támogatásban részesítsen bennünket, amíg a békét meg nem kötöttük. Reméljük, hogy képesek leszünk belső kölcsönt fölvenni, hogy szükség esetében az ellenségeskedést újra megkezdhesük.

Milyen lesz a török válasz?

Bécs: Az európai kabinetek még nem kaptak választ jegyzékükre. A konstantinápolyi magánjelentések ellenmondók és így nem megbízhatók. Itt ma is azt hiszik, hogy Törökország nem ad határozott választ és folytatni fogja halogató taktikáját, de minden bizonnyal lehetővé teszi a tárgyalás folytatását. A mi a szövetségesek ultimátumáról szóló jelentést illeti, ezt az itteni beavatott körök nem tartják valószínűnek, miután a balkáni államok jegyzékátadó tervét a hatalmak lefújták és így alig bízható, hogy most újra ilyen tervvel foglalkozzanak.

Konstantinápoly: A Ifham szerint a porta a hatalmak kollektív jegyzékére adandó válaszában ki fogja jelenteni, hogy miután engesztelő magatartást szándékozik tanúsítani, a hatalmakkal a béke főtartására irányuló fáradozásait teljesen méltányolja, de lehetetlen neki azokról a szigetekről, melyeknek Ázsiához való tartozósága kétségtelen és Drinápolyról, valamint az ehhez természetesen tartozó területekről lemondani. Ebben a pontban, mely Törökországra életkérdés, további áldozatokhoz nem járulhat hozzá, de a hatalmak iránt való tiszteletből utolsó áldozatként tárgyalásokba bocsátkozhat még a mostan javasolt határoktól eltérő új határmegállapítások felől, melyeknek folyamán azonban Drinápolyt a hozzátartozó területtel együtt Törökország birtokában kellene maradnia. Ha a szövetségesek a portának ezt a végső áldozatát nem fogadják el, a felelősség az ellenségeskedések megindulásáért nem a portára, hanem a szövetségesekre hárulna. A porta végül válaszában hangsúlyozni fogja annak szükségességét, hogy a hatalmak a szövetségeseknél is lépéseket tegyenek.

London: Azok a jelentések, melyeket a Reuter-ügynökség Konstantinápolyból kap a portának a hatalmakkal intézendő válaszcjegyzéke valószínű tartalmáról, kielégítőek, már annál a körülménynél fogva, hogy Törökország válasza nem

tartalmaz rideg visszautasítást. Ugy látszik, hogy Törökország nem volna ellene a tárgyalás folytatásának és magatartása megokolásának, ami a nagyhatalmakkal megadhatja a lehetőséget, hogy megkötözzék törekvéseiket abban az irányban, hogy Törökországot más felfogásra térítsék. Ha a hatalmak nem volnának képesek Törökország visszautasító magatartásával szemben nyomatékosabb rendszabályokhoz folyamodni, a szövetséges balkáni államok nyilván maguk lesznek kénytelenek cselekedni, mert világos, hogy nem várhatnak bizonytalan ideig, míg Törökország engedékenységet tanúsít.

Konstantinápoly: Tegnapra hívták egybe a szenátorok, előkelőségek és magas funkcionáriusok tanácsadó gyűlését, az ugynevezett divánt. A porta a gyűlés után fogja átnyújtani válaszcjegyzékét.

A bolgár hadikészülődés.

London: Mijatovics szerb delegátus a Daily Telegraph egyik munkatársának jelentette, hogy sem a szerbeknek, sem a görögöknek nincsen érdekükben, hogy a bolgárok Drinápolyt megkapják, ha a szövetségesek másutt nem kapnak kompenzációt, mert Drinápoly birtoka ellenállhatatlanul huzná a bolgárokat a Konstantinápoly felé, ahol nagy befolyást nyernének és Törökországgal a többi balkáni állam ellen titkos katonai szerződést köthetnének. Drinápolyt és majdnem egész Macedóniának birtoka Bulgáriának a hegemoniát biztosítaná, amivel vétene a balkáni liga célja ellen. Ha a törökök Drinápolyt a szövetségeseknek átengedik, akkor a préda fölosztásánál a szerbek és a görögök másutt fognak kártérítést követelni azért, mert Drinápolyt a bolgárok kapják meg.

Szofia: A bolgár főhadiszállást Dimotikába helyezték át.

London: A Reuter-ügynökség értesülése szerint Cesov bolgár miniszterelnök felhatalmazta a szövetségesek londoni delegátusait, hogy Szavov bolgár tábornok bolgár főparancsnokot táviratilag szólítsák fel az ellenségeskedések megkezdésére, ha a delegátusok azt vélnék, hogy a békekötésre jogos remény nincs többé. Ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy a Balkán szövetségesek katonáinak legkésőbb februárig vissza kell térni földjeik megművelése végett, mert különben éhínség fenyeget.

Szerbia és Románia új területei.

Bécs: Diplomáciai forrásból jelentik, hogy Joneszku Take Bukarestben kompromisszum tervvel utazott vissza, amely szerint Bulgária Romániának átengedi az utóbbi által kívánt területet Szilisztria nélkül, de Kavarna beleértésével ugyanazon, hogy Románia lemondana Balcsikról. Ezenkívül megállapodások jöttek létre, amelyeknek célja Románia és Bulgária között jó baráti viszonyt létrehozni. Románia arra kötelezi magát, hogy a Dunán két új hidat épít. Megállapodás jött továbbá létre a romániai vasutaknak a duna adriai vasúthoz való csatlakozásáról.

Belgrád: A szófiai kormány kezdeményezésére Görögország hozzájárult ahhoz a tervhez, hogy Bulgária és Görögország területe között egy földcsávot juttassanak Szerbiának, amely Szalonikihez vezet. Pasics miniszterelnök értesítette a politikai pártok vezetőit, hogy egy bizalmas tanácskozáson megakarja velük beszélni a politikai helyzetet és a meghódított területek felosztásának kérdését. A miniszterelnök azt is ígérte, hogy igen bizalmas felvilágosításokat fog adni a pártok vezetőinek a Bulgáriával létrejött megállapodásokról és a három királysággal kötött szerződés tartalmáról. A szkupstinának összehívását nem tartja alkalomszerűnek Pasics, mert az erre vonatkozó interpellációk könnyen elmergeszhetnek a viszonyt Bulgáriával, tehát inkább ezt a módot

választotta és bizalmasan fog felvilágosításokat adni.

Nem semmisült meg a török flotta.

Konstantinápoly: Noradunghian külügyminiszter felhatalmazta a Wolff ügynökség képviselőjét arra, hogy a török flotta megsemmisítéséről szóló hírt, mint teljesen alaptalant, megcáfolja. A flotta vasárnap reggel teljes számban visszatért a Dardanellákba.

London: A múlt szombati tengeri ütközetnek egy szemtanúja a Daily Mail-nek részletes tudósítást küldött az ütközet lefolyásáról, amely a görögökre nézve korántsem volt oly kedvező, ahogy ők eddig eldadták. A tudósító, aki az ütközetet elejétől végig nézte, ezt jelenti:

Az ütközet délben kezdődött és három óránál tovább tartott. A török flotta elhagyta a Dardanellákat és Lemnosz irányában haladt, aztán egyszerre Tenedosz felé fordult, a mely sziget mögött a görög flotta rejtőzködött. Legelőször az Averosz görög zászlós hajó tűnt elő és a török hajók, a Heireddin Barbarossza, továbbá Torgut Reisz és Messzudie páncélosok és a Medsidie cirkálóhajó azonnal elindultak ellene. A hajók egyszerre sorban indultak előre és mögöttük több ágyunaszád haladt. Az Averosz kétszer kísérelte meg a török hajók megkerülését, de a Heireddin Barbarossza és Torgut Reisz mindannyiszor rendkívül erős ágyutűzeléssel visszaverték. Ekkor a görög hajók csak a Heireddin Barbarosszát egyedül támadták meg. Mind a két részen rendkívül sok ágyulövést váltottak. Az Averosz mögött még hét görög hajó állott, a melyek azonban nem vettek részt a harcban. A török flotta ezután folytonos tüzelés mellett visszavonult, az Averosz görög hajó pedig helyén maradt és azután a görög flotta többi hajójához csatlakozott. Összesen nyolc száznál több lövést váltottak, a melyek közül azonban csak igen kevés talált. A török flotta teljesen épek és érintetlennek látszik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Ép eszű-e Flóruc mester? Flóruc János mester, a nagy feltaláló és a Béla-téri hinták korlátlan egyeduralkodója — mint azt megirtuk — nemrégiben egyik korcsmában egy irodalmi vita hevében rálőtt Ries Antal munkásra. Flóruc mester ezzel a tettével a törvénnyel került nézeteltérésbe a dolgot adott az aradi törvényszéknek, amely súlyos testi sértés miatt indított ellene eljárást. Flóruc ma arra kérte a törvényszéket: rendelje el elmebeli állapotának megvizsgálását. Flóruc mesternek ugyanis aggályai vannak az iránt, vajon ő épelméjű-e? A beadványban igen szellemesen indokolja meg ezt a kételyét.

— Ezelőtt — mondja — *negyven pohár sört is megittam és nem voltam még csak spicces sem.* De most már nem tiszta az elmém. Ha csak husz poharat iszom, akkor már nem vagyok tiszta fejű. És a kérdéses eset a huszonegyedik pohárnál történt...

Objektív szempontból mérlegelve az ügyet meg kell állapítanunk, hogy Flóruc mesternek igaza van. Tényleg támadhatnak az embernek aggályai, hogy ép eszű-e, ha már husz pohár sört nem bír el.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Hauska Róbert dr. borosjenői lakos, gyakorló ügyvédet az aradi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá nevezte ki.

§ Elítélt család címe minapi közleményünkre vonatkozóan azt közlik velünk, hogy a családi eset nem a *Csermő és Vidéke* című takarékpénztárnál, hanem más csermői pénzintézetben történt.

Pallós Ignác és bűntársai.

(Ujabb feljelentések. — Tönkretett takarékpénztár. — Az ügyészség fogházában.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, január 20.

Nyolc hét óta detektívek őrizték Pallós Ignácot és még a szanatóriumban is a mellette lévő szobában laktak; de Pallós Ignácnak rendőri felügyelet mellett sem sikerült rendezni az ügyet, amelyek végre is börtönbe juttatták. Óriási feltűnést keltett nemcsak az országban, hanem a külföldön is ez a több milliós csalás, amelyhez fogható szédülés a Humbertné ügye óta nem volt s amely alaposan megrendítette hitelfűlkét a külföld előtt.

A budapesti rendőrség előtt körülbelül tisztán áll már az ügy és csak azt kutatja most már a rendőrség, hogy hova lett az a rengeteg sok millió, amelyet Pallós Ignác itt is és a külföldön kicsalt. Lehetetlennek tartják ugyanis, hogy Pallós ezt a nagy összeget — még fejedelmi pazarlása mellett is — elkölthette volna s azt hiszik, hogy a pénznek egy része félre van téve valahol.

Pallós Ignác ügye már eddig is óriási botrányvá dagadt, de következményei még csak ezután fognak mutatkozni. Nemcsak egyesek pusztulnak bele a közel tízmilliós csalásba, hanem egyik fővárosi takarékpénztárt is alapjában megrendítette Pallós manipulációja, amelyet lelketlen könnyelműséggel üzött s amelynek kivitelébe szinte belekényszerítette hivatalnokait.

Pallós pénteken délután került a rendőrségre és azóta ügyében folytonosan tartanak a kihallgatások. Őt magát ismételtén vallatásra fogták, mert a bűnyü arányai olyan szédületesek, hogy minden családi esetenél milliók pusztultak el. Ma szenzáció momentum merült föl az ügyben. Önként jelentkezett kihallgatásra Czettel Gyula, Pallós apósa. Elmondotta, hogy a Grafikai Műintézetben, amely ezelőtt az ő tulajdona volt, hatszáz darab sífok—mocsoládi elsőbbségi részvényt találtak. Ezeket a részvényeket két esztendővel ezelőtt rendelte Pallós, abban a hiszemben, hogy engedélyt kap a forgalomba hozására, de — a részvények a nyomdában maradtak.

Ebben a szomorú hírességű ügyben Budapestre érkezett az Investment Registry Limited megbízottja, Hintermann Armand, hogy segítse a bonyolult bűnyü tisztázásánál. Hintermann mintegy négy millió korona értékű külföldi tőkét képvisel a Pallós féle vállalkozásoknál, amelyek most ismét kompromittáltak a magyar üzletvilágot. Pallóst és két hivatalnokát ma délután két órakor átkísérték az ügyészségre. A följelentések folyton érkeznek, úgy, hogy a monstruózus ügy beláthatatlan fejleményeket vethet még föl.

Ma a következőket jelenti tudósítók:

Kihallgatások a rendőrségen.

Vasárnap délelőttől egészen ma két óráig folytatta a főkapitányságon a kihallgatásokat Szentkirályi Béla rendőrfogalmazó. Barta Miksa Mihályt és Somló Arnoldot, a cég két főhivatalnokát hallgatta ki, még pedig arra a körülményre vonatkozólag, hogy kaptak-e és mennyi províziót a hamisított és elhelyezett részvények után. A kihallgatások a két hivatalnokra nézve nagyon terhelő eredménnyel jártak, mert a rendőrség szinte kétségtelen bizonyossággal megállapította, hogy a két főhivatalnok provízióra dolgozott.

Szentkirályi rendőrfogalmazónál jelentkezett egy Fabriczky László nevű bankhivatalnok, aki a Magyar Takarékpénztárak Országos Jelzálogbankjánál van alkalmazásban és aki elmondotta, hogy őt Barta Miksa felkérte arra, hogy vasuti részvényeket vidéken helyezzen el. Ő ezt szíveségből meg is tette és egy csomó részvényt elhelyezett vidéki intézeteknél, járt a részvényekkel Debrecenben, Ó Lublón, Besztercebányán és még két városban.

Fabriczky elmondta, hogy Barta neki províziót ajánlott fel az elhelyezett részvények után, azonban ő ezt nem tartotta állásával összeegyeztethetőnek. Barta erre az ő tudta nélkül a feleségének adta át a províziót, aki el is fogadta azt.

De ezen az eseten kívül is több adat birtokába jutott a rendőrség arra nézve, hogy — amint Pallós maga is állítja — Somló és Barta provízióra dolgoztak. A rendőri nyomozás során kiderült, hogy körülbelül huszezer hamis részvényt hoztak Pallósék forgalomba és ezeket a részvényeket a Minerva-nyomdában készítették. Először csak tizezret szándékoztak eladni, de amikor látták, hogy minden nehézség nélkül megy az elzálogosítás, újabb tizezret nyomattak.

De ezen az eseten kívül is több adat birtokába jutott a rendőrség arra nézve, hogy — amint Pallós maga is állítja — Somló és Barta provízióra dolgoztak. A rendőri nyomozás során kiderült, hogy körülbelül huszezer hamis részvényt hoztak Pallósék forgalomba és ezeket a részvényeket a Minerva-nyomdában készítették. Először csak tizezret szándékoztak eladni, de amikor látták, hogy minden nehézség nélkül megy az elzálogosítás, újabb tizezret nyomattak.

Pallós, a jó ember.

Pallós Ignácot is kihallgatta tegnap Szentkirályi Béla rendőrfogalmazó. Az iránt érdeklődött nála, hogy mennyi értékű hamis részvényt értékesített. Pallós ezt maga sem tudta megmondani, de azt állítja, hogy a hamis részvényekről vezetett kimutatást átadta egy ügyvédnek megőrzés végett. Ezt az ügyvédet ma délelőttre idézte be a rendőrség kihallgatás végett.

Amikor a rendőrfogalmazó a kihallgatás végére ért, Pallós a következőket mondta neki:

— Amit tettem, azért cselekedtem, hogy sok ezer munkásnak és hivatalnoknak kenyeret adjak. Örület, vagy embergyezetet volt e tölem, azt magam sem tudom.

Estefelé bisérték vissza Pallóst a cellájába. Amikor felkísérték, azt az óhaját nyilvánította, hogy valami meleg ételt szeretne enni vacsorára. Ezt a kívánságát azonban nem teljesítették. Erre egy koronáért sonkát hozatott, azt jóízűen elfogyasztotta és nyugodtan álmra hajtotta a fejét.

Pallóst elcsapták.

Pallós Ignác tudvalevőleg ügyvezető igazgatója volt az általa épített Mocsolád—Tab—Siófoki és a Temesvári helyi érdekű vasutaknak. A két vasut igazgatósága még október 14-én ülést tartott, amelyen Pallós Ignácot elmozdították ügyvezető igazgatói állásából és helyébe Okolicsányi Zoltán dr.-t helyezték az ügyvezető igazgatói állásba. A vasutaknál már ekkor tisztában voltak Pallós manipulációival.

Tegnap különben megjelent a rendőrségen Okolicsányi Zoltán dr. és feljelentést tett Pallós Ignác ellen. A feljelentés azonos az igazgatóság által már eddig tett feljelentéssel és így a két feljelentést egyesítette a rendőrség.

Bajok egy takarékpénztárnál.

Pallós Ignác több milliós családi ügye — mint már említettük — egyes pénzintézeteket is nagy zavarba hozott. Legérzékenyebben érinti ez az ügy az Országos Központi Takarékpénztárt, amelynél egyesek szerint 750 000 korona, mások szerint pedig 1,750,000 korona értékű hamisított részvényt és váltót helyezett el.

Ez a dolog már hetekkel ezelőtt tudomására jutott egyes részvényeseknek, akik siettek hírtelenben tudatni az Országos Központi Takarékpénztár részvényesin. A banknál lévő részvényekből különben az angol társaság 150,000 korona értékű részvényt magához váltott. A takarékpénztárnál még 17,000 darab részvény van s ennek az értéke teljesen elveszett, ami nagy megrázkódtatást jelent az intézetre nézve.

A rendőrség különben az iránt is érdeklődik most, hogy az Országos Központi Takarékpénztáron kívül mely pénzintézeteknél vannak hamis váltók elhelyezve. Érdekes, hogy a vidéki pénzintézetek közül egy sem tett idáig feljelentést Pallós Ignác ellen.

Hol vannak a részvények?

Említettük, hogy a Barta Miksának járó províziót a felesége vette fel minden alkalommal a Pallós cégtől. Bartánét ma délelőttre idézte be a rendőrség és ma egész délelőtt őt hallgatta ki Szentkirályi rendőrfogalmazó. A körül forgott a kihallgatás, hogy vajon tudott-e Bartáné arról, hogy hamis részvények után szedte fel a províziót. Beigazolódott, hogy erről nem tudott és így nem lesz bántódása, mert a férje provízióját joga volt felvenni.

Dél felé a rendőrség kihallgatta Handlert, Pallós egyik tisztviselőjét, aki bevallotta, hogy a fennmaradt hamisított részvényeket ő égette el. Jakobi Olivér dr. ügyvéd, aki a panaszos angol társaság nevében járt el, heterjesztette a hamisított részvények teljes lajstromát. Ebből megállapítható, hol és mennyi hamisított részvény van elhelyezve.

Após a vő ellen.

Pallós Ignác az első alkalommal 9888 darab hamis részvényt készítettett a Szerecsen utcában lévő Minerva nyomdában. Ezeket a részvényeket eladta. Mivel azonban az igazgatósági ülésre kellett ezek a részvények, Pallós újra nyomtatott részvényeket s így összesen mintegy huszezer hamis részvény van forgalomban. A rendőrség kiküldöttei ma délelőtt jelentek meg a Minerva-nyomdában, hogy a könyvekből megállapítsák, hogy kinek a rendelkezésére készültek ezek a hamis részvények.

Ma önként jelentkezett a rendőrségen tanuvallomásra Pallós apósa, Czettel Gyula, aki szükségesnek tartotta tudatni a rendőrséggel, hogy a Grafikai Műintézetben, amely azelőtt az ő tulajdona volt, hatszáz darab sífok—mocsoládi elsőbbségi kötvényt találtak. Ezeket a kötvényeket még két év előtt rendelte meg Pallós. Akkor ugyanis úgy volt, hogy a mocsoládi társaság a részvénytársasággá átalakuló tabi téglagyárnál sok részvényt fog jegyezni. A társaságnak pénze nem volt, ezért elhatározta, hogy a tabi téglagyár részvényeinek megvásárlása céljából elsőbbségi kötvényeket fog kibocsátani. Pallós rögtön megrendelte az elsőbbségi kötvényeket, de minthogy a kereskedelemügyi minisztérium a kötvények kibocsátását nem engedélyezte, azokat Pallós nem hozta forgalomba, hanem a nyomdában hevertette.

A tabi téglagyár.

A nemrég leégett tabi téglagyárra vonatkozólag is kihallgatta Pallós Ignácot Szentkirályi fogalmazó. Megkérdezte tőle, hogy miért építette olyan nagy költséggel ezt a gyárat, holott annak semmi értelme sem volt és nem tudta értékesíteni produktumait. Pallós azt mondta, hogy a vasutak révén remélte, hogy a gyár fel fog lendülni.

A tabi téglagyár ügyében is folyik különben a vizsgálat Pallós ellen, mert alapos a gyanu, hogy a téglagyárat az ő rendelkezésére gyújtották fel, hogy a biztosító társaságtól pénzt kapjon.

Itt említjük meg, hogy az öngyilkossá lett Várady Zsigmond csak annyi összeköttetésben állott Pallóssal, hogy ez felkérte őt a tabi téglagyár ügyeinek rendezésére. Várady ki is eszközölte, hogy önkéntes árverést tüztek ki április 23-ára a gyárra s ezért Pallós ötszáz koronát küldött neki öngyilkossága alatt a Semmeringre. Várady ezt az ötszáz koronát öcsésének, Várady Gábornak küldte vissza, hogy juttassa el Pallóshoz.

Ujabb följelentés.

Nagyobb följelentést tett ma délután a Prager Escompt Bank azért, mert Pallós annak idején azt állította, hogy a mocsolád—tab—síofoki és a temesvár—varjasi vasutaktól nagyobb köve-

telése van; ezektől a vasutaktól váltókat kap és azokat szeretné a prágai banknál leszámíttatni. A prágai bank erre késznek nyilatkozott, amire Pallós a két vasut cégvezetőjével, Barta Mihályval és Somló Arnolddal összejártva, aláírta a váltókat, amelyeket nem lévő követelésekről állított ki. A prágai banktól ily módon 254.000 koronát kapott, amit saját céljaira fordított.

Pallós a mai napon a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél csődkérvényt adott be saját maga ellen.

Az angolok megbizottja

Hintermann Armand, az Investment Registry Limited megbizottja Budapesten. Ez a társaság vett meg négy millió korona vasuti részvényt Pallostól és helyezte el azokat az angol piacokon. A Hungaria szállóban lakik. A legképzettebb vasuti szakemberek egyike. A Times 1909. szeptember 3-iki számában megjelent cikk alapján mentek bele a vállalkozásba. A cikk szerint nagyon ajánlatosnak látszott az angol tőkének magyar vasuti vállalkozásokba fektetni a pénzt, mert az jól jövedelmez. A magyar állam ellenőrzése elég garanciának mutatkozott, pláne a törvényre is történt hivatkozás, az 1888. évi helyiérdekű vasutakról szóló törvény a vicinális vonalakat állami felügyelet alá helyezi. A családok hamar kiderültek és Hintermann Armand érkezett Budapestre az ügy elintézésére végett. Ő tette meg az összes eddigi lépéseket, ő tárgyalt a kormánnyal is. Tegnap délelőtt volt az utolsó konferencia a kereskedelmi minisztériumban Neumann dr. miniszteri tanácsos szobájában. A magyar kormány megbizottjai nem fogadták el az angol kiküldött ajánlatát. Megoldás nincs. A kormány felajánlotta, hogy bár készpénzben nem tud rendelkezésére bocsátani egy millió hozzájárulást az ügyek szanálásához, hajlandó arra, hogy ötven évre szóló részletekben visszafizeti, ha azt az Investment kölcsön alakjában megszerzi. Hintermann október hetediké óta van Budapesten. Sivárnak és meg nem oldhatónak tartja a helyzetet és így nyilatkozott egy ismerőse előtt:

— Holnap elutazom. Elég volt. Elmegyek azzal a keserű emlékekkel, hogy magyarországi vállallattal nem szabad üzletet kötni.

Aki Pallóst akarta becsapni.

Budapestről jelentik: Ma délután miután Pallóst átkísérték az ügyészre, házkutatást tartottak úgy Pallós Ignácnál, mint letartóztatott két hivatalnokánál, azonban a házkutatás minden eredmény nélkül végződött, mindössze azt a jegyzéket találták meg Pallós lakásán, melyen azon vidéki pénzintézetek voltak felsorolva, hol a hamis részvényeket elhelyezték. Amint az Andrassy-ut 100. számú ház első emeletén, hol Pallósnak fényesen berendezett tizennyolc szobás lakása van, házkutatást tartottak a detektívek, megjelent egy fiatal ember, ki Burján Sándornak adta ki magát és elmondotta, hogy az ügyészség fogházából jön, ahol fivére fogházor, aki megkérte őt, hogy Pallós nevében kérjen a családtól pénzt, miután egy krajcár sincs nála és vacsoráját saját költségén kell kifizetni. Pallósné nagyobb összeget akart átadni a fiatal embernek, de a detektíveknek gyanus volt a dolog, s az egyik detektív, ki a fogházoroket mind ismeri, kijelentette, hogy Burján nevű fogházor nincs. Epre lefogták a fiatal embert, átkutatták zsebeit és kiderült, hogy Cheimer Károly nevű szakács, ki néhány nappal ezelőtt szabadult ki a soproni fogházból és Budapestre érkezvén, ezt az alkalmat akarta felhasználni, hogy pénzhez jusson. A fiatal embert letartóztatták.

Meghalt a „fejedelem.”

— Barcsay Domokos halála. —

Távirati tudósítás.

Kolozsvár, január 20.

Kolozsvárról jelentik, hogy ott Barcsay Domokos főrendiházi tag az éjjel meghalt.

Barcsay az egész Erdélyben, de a Királyhágón innen is a legismertebb emberek egyike volt. Nagyon büszke volt rá, hogy fejedelmi sarj. Erdély egyik fejedelmének, Barcsay Akosnak egyenes leszármazottja. Ezért bizonyos, nimbusz is vette körül — főként az erdélyiek szemében. A képviselőházban, melynek csaknem husz éven át tagja volt, csak a „fejedelem” néven emlegették képviselőtársai és az újságírók, a kik mindig nagy szeretettel irtak a ritka önzetlenségű és az őshumortól szinte duzzaló erdélyi főúrról.

Barcsay középsorú családból született 1848-ban. Szülei a románok 1848-iki vérengzésétől úgy megrémültek, hogy Romániába menekültek. A fiatal Barcsay hazatérve, katonai szolgálatba lépett, majd ezt megunva, kolozsmegyei birtokán gazdálkodni kezdett. Mivel a dúsgazdag Korbuly családból nősült, módja volt benne, hogy igazi főúri módon éljen. Nagy műveltsége, ritka elméssége és szeretetreméltó modora csakhamar vezérszerpet juttatott neki az erdélyi társadalomban.

Maga a király is anyyira megkedvelte egyik erdélyi utja alkalmával, hogy kinevezte a főrendiház örökös tagjának. Ez a kitüntetés különben meg is felelt Barcsay rangjának, mert ősei mint „regalisták” mindenkor választás nélkül is örökös tagjai voltak a régi erdélyi országgyűlésnek.

1892-ben, kedve ellenére, képviselőnek választották, mert nélküle nem sikerült volna a szabadelvű pártnak megtartania a bánffyhungyadi választókerületet. A képviselőháznak tagja volt egész 1910-ig, amikor már nem lépett föl, hanem visszament a főrendiházba, melynek már régebben is tagja volt.

Az utolsó időben a világtól meglehetősen elvonultan élt hol Kolozsváron, hol bánffyhungyadi kastélyában.

Emlékét számtalan anekdota örökíti meg, — melyeknek ő volt a szereplője.

Annak idején nagy föltűnést keltett a következő esete: Valami ügyben Baross Gábor kereskedelmi miniszterhez fordult, aki Barcsayt alig ismerte és így elkövette azt a tapintatlanságot, hogy a titkárával iratott neki választ. Bár a válasz kedvező volt. Barcsay — szokása ellenére — nagyon megharagudott. Baross miniszter azután a következő levelet kapta a levelére válaszul:

Nagyméltóságú miniszter ur, a gazdám megkapta a levelet, melyben Nagyméltóságodnak a titkára értesíti őt ügyének kedvező elintézéséről. A gazdám megbizott engem, hogy értesítem Nagyméltóságodat arról, hogy csak tájékoztatásból fordult Nagyméltóságodhoz — ügyének kedvező elintézésére nem reflektál. Tisztelettel Nagy János, mélt. Barcsay Domokos ur inasa.

Természetes, hogy az esetnek híre futott; a „vas-minisztert” felvilágosították, hogy ki az a Barcsay Domokos, de a fejedelem és a vas-miniszter mégse békült ki soha.

1895-ben, az erdélyi hadgyakorlat előtt értesítették Barcsayt, hogy a király néhány napra ő hozzá fog szállni. Barcsay az apósához fordult és hogy a királyt illendően fogadhassa, százezer koronát kért tőle.

— Százezer korona? kiáltott föl az öreg örmény. Ez borzasztó sok még egy királynak a fogadására is! Valamivel kevesebb is elég lenne!

— Igen ám, felelt Barcsay, elég lenne, ha az örmény királyt fogadnók! De itt a magyar királyról van szó!

Es meg is kapta a százezer koronát s a király valóban „fejedelemi lakosztályt” kapott Bánffyhungyadon.

Egy fiatal képviselő a nyári szünet alatt Budapest közelében tartózkodott birtokán. A hevesvérű honatya szeretett volna felrúgnani Budapestre, de nem lehetett: nem tudott elfogadható kifogást mondani a feleségének.

Egy napon azonban pompás ötlete támadt. Nagyszerű haditervet dolgozott ki. Irt Barcsay Domokosnak s részletesen meggyónva neki szándékát, megkérte a fejedelmet, hogy a legközelebbi szombaton adja fel címére a következő sürgönyt:

— Ismert ügyben utazzál azonnal fel, Barcsay.

A fejedelem ráállt a dologra s a fiatal képviselő már nagy örömmel készítette elő a feleségét. Aggodalmas arccal példázgatott előtte bizonyos üzletről s kifejezte azon félelmét, hogy az ügyben még Budapestre is fel kell utaznia.

Elérkezett a kritikus nap. A képviselő egész nap nagyon izgatott volt, végre dél felé beállított a sürgönyhordó.

A fiatal képviselő összehuzott szemekkel mondotta feleségének:

— Na tudtam! Milyen kellemetlen! Biztosan fel kell utaznom! Olvasd csak kérlek a sürgönyt.

Az asszony átvette a táviratot s a következő pillanatban a fiatal képviselő megsemmisülve rogyott egy karos székbe. A távirat tartalma a következő volt:

— Ügy el van intézve, jöveteled felesleges Barcsay.

Barcsay Domokos ravaszágát jellemzi a következő eset is: Mikszáth Kálmán, aki tagja volt a képviselőház közlekedési bizottságának, nagyon fádnak találta ezeket a bizottsági üléseket. Tisza Kálmán azonban súlyt hezett arra, hogy Mikszáthrésztvegyen a bizottsági üléseken. Amikor az író értesült róla, hogy egy rendkívüli unalmas bizottsági ülésen részt kell vennie, elhatározta, hogy valami kibuvót keres. Az ülés előtt megkérte Barcsay Domokost, hogy fél óra mulva szóljon be érte és jelentse be neki, hogy egy nagyon fontos ügyben akar vele beszélni egyik választója. Barcsay félóra mulva jelentkezett is.

— Kálmán kérlek, valaki keres.

— Nagyon fontos ügy, kérdezte Mikszáth?

— Nem, felelte Barcsay, azt hiszem jelentéktelen a dolog, egy fiatal hölgy vár. Egész nyugodtan benn maradhatasz.

Mikszáth ezek után természetesen nem merte ott hagyni a bizottsági ülést.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Heti műsor:

Kedd: *Tengerész Kató*, operette.

Szerda: *Faun*, vígjáték.

Csütörtök: *A farkas*, vígjáték.

Péntek: *A lila dominó*, operette. (Előszór.)

Szombat: *A lila dominó*, operette.

Vasárnap: *Este: A lila dominó*, operette.

* Akire a német császár haragszik. *Berlinből* jelentik: Az udvari karmester, Paur levelet irt az udvari színház intendatúrájának és elbocsátását kérte. Nem tesz említést az okról, amiért a szerződést felakarja bontani, de szótételeben meséli, hogy mi keserítette el a jeles karmestert. A Bolygó Hollandi utolsó előadása előtt két órával a császár értesítette az intendatúrát, hogy elmegy az operába, de a zenekart Paur helyett Plech vezesse. Ez bántotta Paur érzékenységét és erősen el van tőkelve, hogy megválk az operától.

* A színigazgató közleményei. *Tengerész Kató*. Nemrégiben nagy sikert aratott az aradi színpadon, a *Tengerész Kató* nagy operett. Invenziós muzsikája, ötletes librettója hosszú ideig

műsorom tartja a kiváló operettet. Ma este megismétli a színtársulat a Tengerész Katót, amelynek főbb szerepeit Dióssi Nusi, Nógrádi Malvin, Fekete Aranka, Benkőné, Győző, Huszár, Balázs játsszák. Faun. Szerdán este Kuoblauch világhírű vigjátéka, a Faun kerül színre, amelynek szenzációs premier sikere volt. *Lila dominó*. Ennek a színházi létnek operetttudósága is lesz. Színre kerül a *Lila dominó*, a budapesti Népopera egyik slágerdarabja. A társulat nagy gonddal készült a ponteki premierre. Az operettet Polgár rendezte.

* **Csepürágók**, (Borzalom az oroszánok ketrecében.) Az Uránia színház keddi bemutatója olyan látványosságot nyújt, amilyent csak a legszépőbb fantázia tudott kitalálni és a legvakmerőbb vállalkozás tudott megvalósítani. Egy cirkuszi dráma keretében kerül színre a legidegizetőbb produkció, amit eddig mozgófényképen láttunk. Szerelmi háttérű előzmények után Ullának, a darab hősnőjének a nyitott oroszánketrec fellett kifeszített kötélre kell végig sétálni. Morengó a visszautasított udvarló a produkció előtt megvadítja a fenevadakat, úgy, hogy a mutatvány pillanatában ezek borzalmas ordításban törnek ki és Ulla elvesztve az egyensúlyt a bestiak közé zuhan. A veszedelem pillanatában John, az asszony fiúja a ketrecbe rohan és megmenti Ullát. A közönség hanyatt homlok roban a veszedelem színhelyéről, Morengó szintén szököni akar, de megbötköl, revolvere véletlenül elsül és halálra sebzí a gonosz lelki embert. Izzalmasabb képet, mint a Csepürágók még az Uránia sem mutatott be és a közönség bizonyára a legnagyobb érdeklődéssel fogadja a páratlan attrakciót. 175

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjegy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel István kölcsönkönyvtárában, Aradon.

Bécsben letartóztatott magyar gonosztévő.

— Harminckilenc évből huszonegyet töltött börtönben —

Saját tudósítótól.

Bécs, január 20.

Bécsben a múlt hónap 26-án este a Neubaugasseban egy ember megtámadott egy trafikos leányt, a ki hazatérőben volt és kezében vitte a boltban aznap befolyt pénzt. A támadó rávetette magát a leányra, addig ütötte-verte, a míg a leány összeesett, ekkor elvette tőle a pénzt és elszaladt. A leányt eszméletlen állapotban találta meg az arra haladó őrszolg.

A leány kihallgatásakor elmondta, milyen külsejű volt a támadója és arra is emlékezett, hogy az ismeretlen rosszul beszélt németül. A személyleírás alapján a támadás elkövetése után körülbelül egy héttel a támadót a Volksgartenben felismerte az egyik detektív és igazolásra szólította föl. Mivel a férfi nagyon gyanúsán viselkedett, a detektív bevitte a Schottenringen levő főkapitányi hivatalba, ahol az elfogott ember elmondta, hogy Magyarországon született, a maros-tordamegyei Maros községbe való. Fehér János a neve és asztalosmunkás.

A bécsi rendőrség nagyon különösnek találta Fehérnek zavart viselkedését, kutatni kezdett, megküldte a budapesti rendőrségnek a pontos személyleírását és Fehérnek az ujjlenyomatát.

A budapesti rendőrségen megállapította, hogy az állítólagos Fehér János már tizenegyszer volt büntetve rablótámadás miatt és bár csak harminckilenc éves, mégis már huszonegy évig ült börtönben. A Fehér János név álneve, Sánta Dénesnek hívják és egyike a legvakmerőbb rablóknak. A mikor valamelyik börtönből, fegyházból kikerült, csak két-három napig maradt szabadlábban, mert ez alatt az idő alatt mindig meggyült a kaja a csendőrséggel, vagy rendőrséggel. Legutóbb Székudvarhely mellett az országúton támadta meg a vásárra menő embereket és kilenc embert fegyverzett le. Megállapították azt is, hogy Sánta Dénes rabzsökevény és a székelyudvarhelyi fogházból, ahol nyolc esztendő alatt kellett volna eltöltenie,

december 21-én megszökött és pár nap múlva már Bécsben követte el a rablótámadását.

A budapesti rendőrség ezeket az adatokat elküldte Bécsbe és ha Sánta ott kitöltötte büntetését, akkor majd a magyar rendőrség veszi pártfogásába.

Válopör akadályokkal.

— A Kuria ítélete egy aradmegyei tanító ügyében. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

Pikáns részletekben gazdag ügynek aktái zárultak le azzal az ítélettel, melyet a napokban hozott a királyi Kuria egy aradmegyei tanító válopörében. A tanító néhány évvel ezelőtt elkövette azt a súlyos lépést, hogy megnősült. Unalmasnak találta egyedül az életet a kis községben és úgy látszik, népanitói fizetését elegendőnek vélte arra, hogy abból egy kis család boldogan, szerényen megélhessen. Családi tűzhely után vágott, meleg fészek után sóvárgott, sóvárgásból szokott népanitói lelkének egész melegével. Keresett tehát egy leányt, akit oltárhoz vezessen. Talált is egy nőt, akiben felfedezte mindazokat a tulajdonságokat, melyek egy szegény népanitó életét boldoggá, kellemesé tehetik.

A családi tűzhely tehát meg volt alapítva, melegében boldogan sütkérezett az ifjú férj, egy népanitó viszonyait tekintve talán nagyon is boldogan és meg gondolatlanul: az évek folyamán három gyermekük született. De ahogy az évek teltek, ahogy a gyermekek születtek, úgy lassan-lassan kialakult a családi tűzhely meleg tüze. A tűznek csak annyi köze volt ezentúl a családhoz, hogy a kis tanítói lakásban pordzs veszekedések folytak le esténként. A szelid leányzó, kit a tanító oltárhoz vezetett, megváltozott nagyon. Szelidnek még jóakarattal sem lehetett nevezni a ifja menyecskét. Sőt az elkeseredett férfi válokeresetében egész más kifejezéseket használt becses nejeire, megvádolván őt többek között azzal is, hogy meg akarta őt ölni (?) s így élete sem volt biztonságban az egykor oly szelid hölgy mellett. Az idillikus családi boldogságnak tehát vége volt. A férj válni akart, el is választották már őket ágytól asztaltól hat hónapja.

De egy népanitó szívében is meleg apai érzések buzognak és feltámadt benne a vágy, hogy újból láthassa három gyermekét, akik az asszonynál laktak. És egy este, elvégezvén hivatalos funkcióit, beállított az asszonyhoz, hogy gyermekeit láthassa. Ami ezután következik, az nagyon homályos. Az utókor számára marad fenn az a feladat, hogy kifürkésze a motívumokat, melyek a férjet arra vették rá, hogy gyermekeinél meradjon egészen reggelig... Talán farkasok jártak a községben s veszélyes lett volna egyedül hazamenni, vagy más okok játszottak közbe, nem tudjuk biztosan, de tény, hogy a férj az éjszakát az asszony lakásában töltötte. Ha tudta volna, hogy az asszony ezt a cselekedetét mire fogja felhasználni, talán nem tette volna meg. A feleség ugyanis a válopöri tárgyaláson hivatkozván arra, hogy a tanító férji kötelességeinek még a külön átölt hat hónap alatt is eleget tett azon az emlékezetes éjszakán, s ép ezért nem akart elválni.

De a törvényszék nem fogadta el ezt az indoklást és elválasztotta egymástól a házastársakat. Az asszony a táblához felebbezett az ítélet ellen és a tábla meg is változtatta a törvényszék ítéletét, amennyiben nem választotta el a házastársakat. A férj ugyilátszik már megszokta és kellemesnek találta a legényéletet, mert nem akart visszatérni az asszonyhoz, ehelyett inkább megfellebbezte az ítéletet a Kuriahoz. A legfelsőbb bíróság Krenner Zoltán dr. aradi ügyvéd előadása után helybenhagyta a törvényszék ítéletét, elfogadván annak indoklását is, mely szerint az asszony szobája oly kicsiny, s az alváshoz szükséges butordarabok száma oly kevés volt, hogy a férj akarva, nem akarva kénytelen volt az éjszakát ama butordarabban eltölteni, melyben rajta kívül még élete párja is pihent.

Apponyi gróf vitája a szocialista tanárral.

(Amikor Kunfi Zsigmondot üldözték. — Érdekes pohárköszöntők Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 20.

A Fehér Keresztben tartott lakomán pikáns jelenetek voltak tanúi a bankett résztvevői. A jelenetnek szereplői Apponyi Albert gróf volt közoktatásiügyi miniszter és Kunfi Zsigmond dr., a szociáldemokrata párt egyik tartalmas agitátora, aki évekkel ezelőtt Temesvárott középiskolai tanár volt. Kunfi, mint tanár nagy agitációt fejtett ki a szociáldemokrata párt elvei érdekében s amikor Apponyi kultuszminiszter volt, őt is, legfőbb hivatali főnökét, a legélesebben támadta nyilvános népgyűléseken. Kunfinak nyilvános politikai szereplése következtében ott kellett hagynia állását, mert a kultuszminisztériumból erős nyomást gyakoroltak reá és ő érezte: ha önként nem távozik, megfosztják állásától. Mindmáig Kunfi és az egész radikális tábor azt hitte, hogy Kunfi a tanári állásától egyenesen Apponyi üldözte el. A Fehér Keresztben tegnap tartott banketten tisztázódott ezt az konfliktus: maga Apponyi Albert mondotta el, hogyan történt Kunfi eltávolítása?

Apponyi a lakomán pohárköszöntő formájában beismerte azt, hogy politikai pályája alatt sokat tévedett és hibázott és meggyőződött róla, hogy csak demokratikus alapon lehet kiépíteni a jövő Magyarországot. Erre Kunfi válaszolt és örömeinek adott kifejezést, hogy Apponyi közelebb jutott a szociáldemokrata eszmékhez:

— Kétszeres öröm ez nekem, mondotta, mert tudvalóval nekem személyes ügyem volt ő excellenciájával.

A toaszt után Apponyi Albert beszélt újra:

— Személyes kérdésben szólok fel, remélem, hogy itt még érvényben vannak a régi házszabályok. Kunfi Zsigmond ur, akit még eddig személyesen nem volt szerencsém ismerni s most ismertem meg szemtől szembe, igen finom módon, burkoltan célzást tett arra, hogy minékünk személyes ügyünk van. Semmi szükség sincs arra, hogy mi erről a kérdéssel burkoltan és csak célzások alakjában beszéljünk. Egész nyíltan elfogom mondani, hogy mi történt kettőnk között. Kunfi ur, amikor én kultuszminiszter voltam az országnak, Temesvárott, mint állami középiskolai tanár működött és az iskolán kívül politikai gyűléseken vett részt és ott bírálta az akkori kultuszminiszternek tevékenységét. Véleményem szerint semmi mást nem tett, mint amiből neki, mint polgárnak joga volt. Az én tisztviselőim azt jelentették nekem, hogy a tanár ur politikai működése közben személyem és miniszterkedésem ellen is igen erős kritikát gyakorol. Önöket aradiakat hívom fel tanuul, mondják meg, hogy én üldöztem, vagy bántottam e egy tanárt azért, mert az iskolán kívül ő a politikai meggyőződésének szabad kifejezést adott, vagy mert az én működésemet honckés alá vette?

— Nem, nem, itt van Kara Győző példája! — kiáltották sokan közbe.

— Egészen más lett volna, ha Kunfinak az iskolában kifejtett tevékenykedése alkalmával tapasztaltam volna olyasmit, ami akár a közoktatási ügy céljával, akár az iskolával, vagy az állam törvényeivel ellenkezik, akkor bizony kíméletlenül eljártnam volna ellene. Azonban, ami Temesvárott ő körül történt, mind olyasmi volt, amire én abszolút semmiféle beavatkozást szükségesnek nem tartottam.

Tapassal fogsdták a jelenlevők Apponyinak ezt az érdekes elbeszélését.

Négy gyalogost lőtt agyon egy megőrült tizedes.

— Rémes öldöklés a kaszárnyában. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, január 20.

Bécsből jelenti saját tudósítónk: A hercegovinai Mosztartól délkeletre fekvő Nevezinje városkában véres vasárnap volt. A 18-ik számú cseh gyalogezrednek itt detasírozott második zászlóalja egy kaszárnya címen épített fabarakba volt elszállásolva. Tegnap délután fél hét órakor a nevezett zászlóalj 7-ik századának egyik legénységi szobájában a napos káplári szolgálatot ellátó *Rschadek* János, königraetzi születésű aktív káplár hirtelen megőrült és lekasztotta a falról szolgálati fegyverét. Nyolc éles patron magazint dugott tőltény táskájába és egy őrtit arcfintortásával önmagának „miedert” vezényelt és hasra fekvő, puskája csövét ráirányította a szobában az asztalnál ülő gyalogosokra és elkiáltotta önmagának: —

— Feuer!

A meglepett katonák felugrottak és menekülni próbáltak az ajtó felé, de az őrtit káplár jól célzott. Három legényen hatolt keresztül a manlicherének golyója, a negyediknek sikerült kimennek a szobából és fellármázza a közeli laktanya készültetését.

Rohamlépésben közeledtek a feltűzött szurony katonák a barrakhhoz. Akkor a káplár eltöröszte magát és az ablakon keresztül őrtit gyorsasággal lövöldözni kezdett az odaérkezett készültetésre. Valóságos tűzharc támadt a készültetés és az őrtit között. A káplár agyonlőtte a készültetés parancsnokát és manlicherének egy golyója keresztül furta a készültetés egyik katonájának tüdejét. Három ember megsebesült még azonkívül, de ezek sebe nem életveszélyes.

Végül egy jól irányzott lövés épen homlokot talált az őrtit lövöldözőt, aki az ablaknál elbukott és meghalt. Ugy látszik, egy lövés a szoba petróleumlámpáját érthette, mert az felrobbant és a forró kőolaj felgyújtotta az épületet. Vizhiány miatt nem sikerült az égő barrak tűzét lokalizálni.

Az esetről értesítették rögtön a zászlóalj parancsnokát, *Kütreiber* alezredest, aki katonasorvosokkal megjelent a helyszínen. Az orvosok első segélyben részesítették a megölt katonákat, akik közül négy emberen nem segíthettek, mert nekik meghaltak. A súlyos sebesülteket a csapatkórházba szállították, ahol kettőn operációt hajtottak végre.

Hétfőn reggel négy órára elhamvadt a katonai barrak tüze. Ekkor egyik sarokban üszkös faanyagok között megtalálták *Rschadek* káplár golyóktól átfurta, megégett holttestét. A tüzkar nagy, mert bennégett a zászlóalj minden puskája és felszerelése. Szerencse még a véres drámban, hogy vasárnap lévén, a legtöbb katonának kimenője volt és ezek a városban tartózkodtak. Azt vélik, hogy a káplár a háborúra való készültetés izgalma folytán vesztette el esztét.

TANÜGY.

(—) Gyorsíró verseny. Január 19-én vasárnap délután az aradi kir. főgimnázium „Bódogh” gyorsírókora második versenyülését fényes sikerrel. Az eredmény a következő: 200 szótagon pénzüjalmat nyertek: 1. Goldschmidt Lipót VIII. o. t.; 2. Kádár Gyula VIII. o. t. 140 szótagon pénzüjalmat nyertek: 1. Jován J. IV. a.; 2. Blasovszky M. V. o. t.; könyvjutalmat Baráth H. D. VII. o. t. 110 szótagon pénzüjalmat nyertek: 1. Kempelen Z. VI. o. t.; 2. Czettel L. V. o. t.; könyvjutalmat 3. Klein S. VII. o. t.; oklevelet Jován J. IV. a. o. t., Lengyel S. VI. o. t., Reusz M. VI. o. t. 70 szótagon pénzüjalmat nyertek 1. Almási J. V. o. t., 2. Valkányi R. V. o. t. A szójel versenyen pénzüjalmat nyertek: 1. Radó J. III. b.;

2. Schelly Z. III. b., könyvet: 3. Gilény J. V. o. t.; oklevelet: Ember Gy. V. o. t.; Braun S. III. a.; Paschek Ottokár IV. a.; Schannen F. IV. a.; Grosz E. IV. a. o. t., Princz B. IV. a. o. t. A versenyzők között 50 korona pénzüjalmat és csaknem annyi könyvjutalmat osztottak szét.

HIREK.

Cenzor urak csodabogarái.

— Az ügyvédi vizsgák furcsaságai. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, január 20.

Ma tartotta alakuló ülését az ügyvédvizsgáló bizottság. A komoly és tiszteletreméltó cenzorok élen ott ült a bizottság elnöke, *Zachár* Gyula kuriai tanácselnök. Az elnök elmondta beszédét, amelyből melegség, humánus érzés sugárzott és szenzáció csapott ki.

— Kérem a cenzor urakat — mondta szeliden és jóságosan — hogy ne mellőztassanak előre elkészített jegyzetekből kérdezeni.

Ennek az egyszerű kérdésnek kettős arca van. Az egyik megértően s szeretettel mosolyog a drukkoló jelöltre, a másik ugyancsak pikáns váddal fordul a szigorú cenzorok felé. Mert tudni kell, hogy némely cenzor urak is nagyban esznek a vizsgára, nemcsak a jelöltök. Hetekig, hónapokig bongesznek elvált szöveg kódexekben, aug olvasott könyvekben, hogy megcapjenek egy-egy fogós kérdést. És ez az igyekezet sikerül. Főjegyzetek olyan kérdéseket, amelyekhez kepest kismiska a skolasztrikusok, a tomisták, a talmud, sok bírhatt, turlangos passzusok. És ezeket előtárlják a szegény törő, lázó jelöltnek, akinek amugy is tenger anyagot kell egyszerre fejében tartania, akit a hideg ráz a vizsga drukjától. Mire? Hogy a hallgatóság hallja, tudja: mekkora a cenzor tudománya, amelybe az ilyen kuriózus furcsaság is belefér!

Az elnök tehát szelid szavával erről a hivásos és nem humanus szokásról mondott kritikát. A jelöltek számára ezenkívül volt egy igen megnyugtató kijelentése. Elmondta, hogy a vásárhelyi bizottsággal egyetértően megállapodtak abban, hogy az új polgári perrendtartás anyagából 1913. folyamán senkit nem kérdeznek.

— Királyok találkozása. Bécsből jelenti tudósítónk: György angol király Alfonz spanyol királlyal a földközi tengeren ez év májusában találkozni fog.

— Nagybeteg főherceg. Bécsből jelenti: *Reiner* főherceg vasárnap délután heves kólíka rohamot kapott. Az orvosok akut bélelzárádást konstataáltak, amely rendkívül aggasztó a főherceg magas korára való tekintettel. Attól tartanak, hogy bélebénulás fog beállni, amelynek jelei már is mutatkoznak.

— Tisza István és a kis diák. Budapestről jelenti: Péter József, a barcai polgári főiskola harmadik osztályos tanulója Tisza István grófhöz párbaja után levelet intézett, amelyben a párbaj szerencsés kimenetele fölötti jókívánságát fejezi ki. Tisza István nem hagyta válasz nélkül a figyelmeségét és levélben köszönte meg neki gratulációját.

— A hadügyminiszter fogadó napja. Bécsből jelenti tudósítónk: *Krobotin* tábornok, hadügyminiszter minden szombat 11 és 1 óra között ad kihallgatásokat.

— Oroszország kémeket fogdos. Pétervárról jelenti: Kiebben tegnap husz embert letartóztattak annak a gyanúja alatt, hogy *Ausztria-Magyarország* javára kémkedtek. *Csernigov* kormányzóban leereszkedett egy léghajó, melynek kocsarában két osztrák-magyar tiszt ült. A két tisztet letartóztatták.

— Várady Zsigmond temetése. Budapestről jelenti: Várady Zsigmondnak, a tragikus sorsu képviselőnek holttestét ma Budapestre hozták. Az özvegy kívánságára történt ez az intézkedés, amely a temetés idejét kedd délutánra tűzte ki. A *Kerepesi* temetőben lesz a temetés, de ha Várady Zsigmond végrendeletében úgy intézkedett, a család Nagyváradra szállíttatja a holttestet, az elhunyt képviselő kedves városába. Várady Zsigmond, unokafivérének Várady Gábor dr.-nak nyilatkozata szerint nyolcszáz ezer koronányi vagyonának harmadát a nagyváradi református egyházra, másik harmadát a nagyváradi László király-páholyra és végül egyharmadát szegény rokonaira testálta. Várady végrendeletét, mely *Charmant* Oszkár dr. közjegyzőnél van letéve, holnap délelőtt kilenc órakor hirdetik ki a VI. kerületi járásbíróházon. A végrendelet végrehajtásáról *Teleszky* János pénzügyminiszter gondoskodik, kit Várady családja kért fel az öngyilkos képviselő ügyeinek elintézésére.

— Zsidók és pestiek. Münchenben, a sör és festőművészet városában, nyilván Kelet kereskedelmi meghódításán fáradozik az Orient Kunstgewerbe-Industrie, amelynek hangzatos címe alatt a müncheni *Wörthstrasse*-ben *Papp* Károly ur húzódik meg. *Papp* Károly — ha nevének hinni lehet — magyar ember és annyiban nem is feledkezett meg hazájáról, hogy Kelet meghódítását Magyarországon kezdi: apróhirdetéseket kínál a Kunstgewerbe Industrie egyebek között fenomenális szappanokészítő anyagát, amelyivel — szakertelem ide, szakertelem oda — mindenki szappangyáros lehet és sok pénzt kereshet. A magyar nyelvről se feledkezett meg *Kunstgewerbe-Papp* Károly, mert híven magyarul levelez magyar vendővel. Így írt *Gabris* Gézáé *apateleki* postamesternek is, aki egy hirdetés alapján érdeklődött a müncheni gyárosnál a szappangyártás titkai iránt. Válaszul tíz korona utánvét mellett csomagot kapott, amelyet nem fogadott el, hanem azt kívánta az Orient-Industrie vállalatától, hogy omdja fel az utánvétet, ha a csomag tartalmáról meggyőződik, készséggel beküldi az árat is. Erre a fordulásra *Papp* Károly a müncheni magyar egészen elfeledkezett hazai emlékeiről és arról tett vallomást, hogy Magyarországot csak úgy bajorosan ismeri: olyan országnak, ahol pestiek és zsidók laknak. Magyar, az meg Magyarországon sincs, feltáttak a pestiek és zsidók. Mint utolsó magyar *Papp* Károly menekült el Münchenbe, ahonnan a Kunstgewerbe Industrie nevében most így levelez:

„Bécses levelét igazolva, értesitem, ha a csomag nem kell, tessék visszaküldeni, de én ingyen senkinek nem adok semmit, mert mindig van egy Müncheni cég olyan jó, mint egy magyarországi hivatalnok, mert mi nem vagyunk sem zsidók, sem pestiek.”

— Felolvasás Aradon a balkáni háborúról. Január 26-án vasárnap d. u. 4 órakor szenzációs felolvasásban lesz része Arad közönségének. *Adorján Andor* kiváló író fog a város-haza nagytermében a török-bolgár harctéren szerzett impressziói alapján felolvasást tartani. A felolvasás fényét nagyban fogja emelni, hogy *Várjassy* Lajos Arad város népszerű polgármestere nyitja meg. A felolvasást az Aradi Munkástelep Közművelődési Egyesület rendezi, melynek tiszta jövedelmét az építendő Népművelődési Ház javára fordítják. A felolvasás iránt a városban nagy az érdeklődés. Helyárak: földszinti állóhely 2 kor., állóhely 1 kor., karzat 60 fillér.

— Román ünnep. Tegnap ünnepelték a románok vizkereszt ünnepét. A szent misén a 33. gyalogezred román legénysége *Winkler* Rezső őrnagy vezetésével jelent meg, míg a diszszázadot *Candrea* Károly százados vezényelte. A mise után *Pap* János püspök a katonákat megáldotta és megszentelte.

— Kinevezés. *Fodor* Gyulát, az Aradmegyei Takarékpénztár nagy szaktudású a kiváló képzett-ségű helyettes igazgatóját az igazgatóság ügyvezető igazgatóvá nevezte ki.

— Aradra csalt fiatal leány. Ma reggel a vasuti rendőri kirendeltség előállított az állomásról egy teljes ittas állapotban lévő 15 éves leánygyermeket, aki a Budapest felől jövő személyvonattal érkezett Aradra. Mikor kialudta a részegségét Szathmáry Béia dr. rendőrbíró elé állították. Az alkoholtól erősen megviselt leány csak nagy nehezen tudta összeszedni a gondolatait és sokára lehetett vele megértetni, hogy Aradon van. Afelel nem tudott semmit, hogy a vonaton mi történt vele, csak arra emlékezett, hogy Békéscsabán, ahol lakik, cigány lókupecok kiszalták a vasut állomásra és ott teitatták, valószínűleg megváltották a jegyét és elhozták Aradra, ahol a vasuti kocsiból kidobták. A rendőrbíró H Juditot 2 napi elzárásra ítélte és megkeresi a békéscsabai rendőrséget, hogy a lókupecok ellen indítsa meg az eljárást.

— Radikális minisztérium. Párisból jelentik: Briand azon igyekezete, hogy Bourgeois-t a külügyi tárca átvételére rávegye, kudarcot vallott. Hasonlóképpen vonakodik Delcassé a tengereszeti tárcát megtartani, vagy a hadügyi tárcát átvenni s így a kabinet végleges megalakítása nehézségekbe ütközik, de Briand reméli, hogy a legközelebbi órákban teljes listával léphet már Fallieres elnök elé. A kabinetnek több radikális tagja lesz és ezáltal is dokumentálja Briand, hogy okvetlenül a radikálisokkal együtt akarnak működni.

— Elhunyt osztrák nagyiparos. Bécsből jelentik: Auszria egyik legnagyobb nagyiparosa, Wittgenstein Karoly, a vaskartell megteremtője, ma délután meghalt.

— A csuszós járda. Vasárnap délelőtt Mózes Benjámint 72 éves napszamos a Kapa utca 19. számú ház előtt a járda jegén elvágódott és jobb lábát eltörte. A súlyosan sérült embert a mentők a kórházba szállították. A ház tulajdonosa, Tóth Karoly nyugalmazott pénzügyi tisztviselő ellen a rendőrség megindította az eljárást, mert számtalanszor figyelmeztették a háziurakat, hogy fagyás idején bintsek fel a járdákat. Ma jelentkezett a rendőrségen két tanu, akik azt állítják, hogy az említett ház előtt a járdán hamu és fűrészpör volt.

— Katonatisztek halálos balesete. Lipcseből jelentik: Göhren és Guldengossa között egy automobil, melyben négy katonaiszt állt, neki-szaladt egy igasszekernek. Az automobil felfordult, a tisztok kirepültek belőle. Három tiszt súlyosan megsebesült. A sofőr reménytelenül megsebesült és a közeli erdőben agyonlőtte magát.

— Nyomorgó aradi család. A következő figyelemreméltó sorokat kaptuk: Felkérem önöket, sziveskedjenek lapjukban a nyilvánosság elé hozni, hogy öv. Bőszörményi Lajosné hónapok óta fekvő beteg. Két árva gyermek anyja és nyomorék öreg szülei fenntartója. Ezideig varással kereste mindennapi kenyerét. Adományoztak eddig: öv. Inokai Tóth Lajosné 20 k., N. N. 2 k., amit Wesselényi-utca 33. szám alatt lakó szűkölködőknek juttattam. Még egyszer kérem szives pártfogásukat. Tisztelettel íj. Weisz Mórné.

— Szűnetel a vízvezeték. A vízmű igazgatósága a következőket teszi közzé: Van szerencsém az igen tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy az alant felsorolt napokon este fél 10 órától reggel 5 óráig a vízszolgáltatás szünetelni fog. És pedig: január 21-én Petőfi-, Rőtös utcákban és Erzsébet köruton. — 22-én gróf Apponyi-ut, Könyök-utca és Erzsébet-körut. — 23-án Szabadság tér, Vörösmarty-, Atzél Péter- és Asztalos Sándor utcákban. — 24-én Andrássy tér, (Weitzer János utcától a Deák Ferenc utcáig, Petőfi utcától Evangelikus templomig.) — 25-én Andrássy-tér, József főherceg-ut, Boros Béni tér, Weitzer János-utcától Nádor-utcáig. — 27-én József főherceg-ut, Boros Béni tér (Evangelikus templomtól Fa-utcáig). — 28-án Orczy-, Montácsy-utcákban Boros Béni-tér (Nádor-utcától Munkácsy-utcáig). — Miért is felkérem az érdekelteket, hogy ezen időtartamra elegendő vízzel lássák el magukat.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 20-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Guzei József napszamosnak József nevű fia. G. Tóth István mozdonyfűtőnek Vendel nevű fia. Pos Gergely napszamosnak Mária nevű leánya. Mócz Demeter kisbirtokosnak Hajnal nevű leánya. Hollán János kovácsnak Vilmos nevű fia. Stoll Rudolf vaskereskedőnek Piroska nevű leánya. Meghalt: Matyuska Mihály 48 éves napszamos. Öv. Czirko Fálné 77 éves napszamos. Halga Elek 11 hónapos fiú. Dick Zsigmond 72 éves szabó. Szávics György 55 éves lakatos segéd. Palocsay Lajos 57 éves napszamos. Lohser Károly 84 éves magánzó. Házasságot kötött: Bakó József cipész Varga Rebekával. Wohlmut János szabó segéd Pál Erzsébettel. Muntean György fuvaros Czirhin Annyával.

— Törmelék tea, teasütemények, finom minőségű tea rumok Kotányi paprika lerakásában József főherceg ut 3.

— Fizetéképtelen kereskedők egyeztetését és moratorium megszerzését elvállalja „Kereskedelmi Egyeztető” iroda Arad, Simonyi-utca 9. sz. Telefon szám 828.

— Karácsonyról visszamaradt több száz doboz divatos levélpapír minden elfogadható árban kapható Kerpelnél.

— Házasulandók figyelmébe! Jegygyűrűk, pompás brillians ékszeresek és aranyáruk egyedül a készítőnél nagyválasztékban legolcsóbban kaphatók. Waldmann I. ékszerműves, Arad, Szabadság-tér 14. 601

— Hártyalen levélpapír 150 papír és 100 boríték összesen 250 dr. 2 kor. 80 fillér Ingusznál Weitzer-utca.

— Leltár előtt mélyen lezártított árak női táskákban és más bőr és díszmű árukban Hegedűs Gyula cégnél Arad, Andrássy tér 16. 211

— Üzleti könyvek, u. m. strazsák, naplók, főkönyvek és irodai szerek Kerpel Izsónál olcsón kaphatók.

— Falemezék (Pappe) olcsón kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésében.

— Legjobb hegedűhurok és töltőtollszáraz Kerpel Izsónál kaphatók.

— A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok. Telefon 816.

TÁRKASÁGOK.

(Iskolai dolgozat.) Egy aradi gimnáziumi tanár mesélte ezt a kis történetet:

— Nemrégiben házi feladatot adtam fel a negyedikeseeknek. Témának azt jelöltem ki, hogy írják le egy látogatásukat nagybátyjuknál. A derék fiúk elég szépen dolgozták fel a témát. De a legeredetibb felfogása egyik aradi ügyvéd kis fiának volt. A kis fiú a következőket írta:

V. házi dolgozat.

Látogatás nagybátyámnál.

Tegnap megakartam látogatni a nagybátyámat, de nem volt otthon.

(A boldogság.) Egy amerikai vicclap írja a következő kis történetet:

Mrs Naggs kérde az urától;

— Olvastad már a legújabb könyvet: „Hogy lehet a nős ember boldog?”

Mr. Naggs: Nem olvastam, de nem is fogom elolvasni, mert azt, hogy hol lehet a nős ember boldog, könyv nélkül tudom!

Mrs Naggs: Nos, hogy?

Mr Naggs: Ha elvált!

(A pokolban.) Prédikáció közben a pap erősen kikel a részegeskedés ellen:

— Mert hiveim — mondotta — aki a kórcsoma ajtaján belép, az egyenesen a pokolba jut!

A hívők közül egy élénk örömmel kiáltott fel:

— Hisz akkor nincs baj! Egy óra múlva úgy is kidobják!

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi Zenekedvelők Egyesülete közgyűléséből üdvözlőlevelet küldött az elmúlt év végén három jubilánusnak a hazai zenekultúra terén. Mind a három válaszolt az üdvözlőre és pedig Mihálovich Ödön, miniszteri tanácsos, az orsz. zeneakadémia igazgatója ilyképen, „Az aradi Zenekedvelők Egyesületének lekötözölő figyelme mélyen meghatótt s kérem a mélyen tisztelt elnökséget, hogy a kifejezett jókívánatokért az egyesület előtt hálás köszönetemet tolmácsolni kegyeskedjék. — A közpályán működő egyének legfőbb jutalmukat mindenkor a pályatársak rokonszenvében megnyilatkozó elismerésben lelik fel. Ez az elismerés mégis legjobban esik azon pályatársaik részéről, akik velők azonos célokért és eszményekért küzdenek stb.” Hubay Jenő hegedűművész, zeneakadémiai tanár válasza ez: „A tek. elnökség kegyes volt az aradi zenekedvelők egyesülete nevében hozzám egy kiüntető átiratot intézni. Ez a jószág engemet mélyen meghatótt s méltóztasson megengedni, hogy ezért kifejezzem mély köszönetemet és meleg hálámát.” A Pécsi Dalárda így irt vissza: „A pécsi dalárda választmánya hálás köszönetét fejezi ki azon szeretetteljes üdvözlésért, mellyel egyesületünket jubilaris ünnepségünk alkalmával felkeresni méltóztatott. — Amidőn ezuttal ismét volt szerencsénk meggyőződni irántunk érzett barátságukról, kérjük önöket tartsanak bennünket továbbra is állandó szeretetükben.”

(*) A magántisztviselők egyesületének közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta meg az Aradi Magántisztviselők egyesülete a Központi szálló különtermében hatodik évi rendes közgyűlését. A közgyűlést, melyen a tagok igen nagy számban jelentek meg, Bokor Alajos elnök nyitotta meg rövid beszédben, utalva arra, hogy az elmúlt évben sem volt meddő az egyesület működése. Erre mutat többek között az is, hogy az országban működő hasonló egyesületek közül az aradi érte el a legszebb anyagi eredményt. Vagyona, amely a múlt évben közel ezer koronával gyarapodott, 9518 koronát tesz ki. Zajos éljenzéssel vette tudomásul a közgyűlés az elnök jelentését. Elnökké újból Bokor Alajost választották meg. Ezután a tisztújítás következett, amelynek során a következők választották meg: tarselnök Salgó Pál, alelnök Kaszab Géza, ügyész Gabos Jenő dr., titkár Zádor Jenő, jegyzők Bokor Ernő, Grósz Sándor és Halász Dezső, pénztárnok Bender György, ellenőr Lichtig Hermann, helyeszközlő osztály vezetője Salgó Henrik, a számvizsgáló bizottság elnöke Weicherts Lipót, tagjai pedig Thuránszky Miklós és Rórai Ödön.

(*) Elmaradó fölolvadás. Az Aradi Kereskedők Köre közli, hogy Krenner Miklós dének keddre, január 21-ére tervezett fölolvadása bizonytalan időig elhalasztott.

VIDÉK.

A gyoroki kaszinó egyet vasárnap délután tartotta meg rendes évi tisztújító közgyűlését. Elnök: Hunyady László. Alelnök: Tabajdy Gyula. Házsnagy: Kone Benő. Könyvtáros: Hamza József. Jegyző: Székely Árpád. Pénztáros: Földes Lajos. Választmány: Hoffman Károly, Cserevinsky István, Kaufmann Jakab, Kovacevits György. Roszman János, Klein Béla dr.

Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	151
Nyomda	151

MULATSÁGOK.

(=) Felülfizetések. Az a jól sikerült mulatság, melyet a Kiszszentmiklósi Önkéntes Tűzoltó Egyesület folyó hó 18-án rendezett, anyagilag is szép eredménnyel végződött, a következők voltak szivesek felülfizetéseikkel a nemes célu egyesület vagyonát gyarapítani: Maszni János 1 korona, Kiszszentmiklósi férfi dalárda 5 korona, Stuchlik Tivadar dr., Vásárhelyi Ambrus 3-3 korona, Finszter Nándor, Bauer Lőrinc 2-2 korona, Prohászka Ferenc 1 korona 40 fillér, Gubics Sándor, Schreiber Mátyas, Hartmann József, Hartmann Lőrinc, Szax Róbert, Nyáncsu János, Leitinger György, Gules Testvérek, Prokra N., Schreiber Iona 1-1 korona, Wida Lajos, Hess Jakab, Klug János, Klein János, Finszter Ferenc 50-50 fillér, Winkelmayer Lénárd, Krausz Mihály, Schuster Ferenc, Jung Ferenc 40-40 fillér. A felülfizetésért köszönetet mond a parancsnoknag.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sch. B. Sorsjegyei nem nyertek.
R. Sikerült. Közölni fogjuk.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Városi konyhakertészet. Megirtuk, hogy a földmívelésügyi miniszter a múlt évben leírt a városhoz és tudatta vele, hogy államsegélyt a városi kertészetnek nem ad, de ha a város egy teljesen önálló új zöldség és konyhavetemény telepet létesít, akkor öntöző művet létesít és pénz támogatást is ad. A gazdasági szék ma tartott ülésén foglalkozott a miniszter leiratával és azt javasolja a törvényhatóságnak, hogy a veszprémi helyi földeken, a nemzet földjének hihasítására után, rendezzen be konyhakertészetet és erre kérjen államsegélyt.

= Tenyészvikar Aradon. Az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület a szokásos tenyészbika vásárt, amelyet a köztenyésztési célra szükséges bikák könnyebb beszerezhetése céljából évente szokott rendezni, ez évben is március hó elején, Aradon fogja az egyesület megtartani s erre nézve az előkészítő munkálatok már folyamatban is vannak. A vásáron simentháli, berni, pinzgau és magyar fajta tenyészbikák fognak nagyobb mennyiségben vásároltatni. Bővebb felvilágosítás az egyesület titkári hivatalánál nyerhető.

Budapesti áru- és értéktőzsde.
Tájékoztató.

Budapest, január 20

Készárú.

Szilárd irányzat mellett elkelt néhány ezer mm.

Határidő.

Déli sárlat	2 órai sárlat
-------------	---------------

Buza 1913. áprilisra	11 91-11 92	11 94-11 95
Buza 1913. októberre	12 20-12 21	12 23-12 24
Rozs 1913. áprilisra	10 31-10 32	10 26-10 27
Rozs 1913. októberre	9 82-9 83	9 82-9 83
Tengeri 1913. májusra	7 74-7 75	7 77-7 78
Zab 1913. áprilisra	11 01-11 02	10 98-10 99
Zab 1913. októberre	9 24-9 25	9 18-9 19

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (jan. 20.)

Magyar hitel	806
Osztrák hitel	619
4% koronajáradék	84 60
Osztr.-magy.-államvasuti	712
Jelzálogbank	428
Lezámitolóbank	511
Hazai Bank	289
Magyar Bank	551 50
Keresk. Bank	3715
Rimamurányi	712 50
Salgótarjáni	748
Közuti Vasút	681
Városi Villamos	308

Bécsi értéktőzsde (jan. 20.)

Osztrák hitel	619
Magyar hitel	804

Osztrák-magyar államv.	705
Déli vasut	108 25

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként koronáértékben.) 913. jan 23. Buza 75 kilogrammos 20.75-20.85, 76 kilogrammos 20.95-21.05, 77 kilogrammos 21.05-21.15, 78 kilogrammos 21.15-21.25 Rozs (prima) 18.30-18.40 (közép) 18.10-18.20 Arpa (erőszó) 20.15-20.45, (takarmány) 18.30-18.40, Zab (prima) 20.30-20.40, közép: 19.30-19.40. Tengeri régt, (magyar) 19.25-19.25, új 10.50-10.70, (román) régt 19.25-19.25, új 10.30-10.50 Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60-5.80, (róssa) 6.6-6.80.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1913. január hó 21 én:

A) Bérlet A) Bérlet.

Tengerész Kató.

Operette 3 felvonásban írt: Buchbinder Bernáth. Magyar színpad alkalmata: Mérey Adolf Zenéjét szerzette: Jarnó György. Karnagy Tilger Árpád. Rendező Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Váci Róbert	Várnai Jenő.	Temesi Báro	Balázs B.
Kopp Gyula	Hajdutska L.	Teréz leánya	Nógrádi M.
Radák Lajos	H. S. Á. K.	Kató	Dióssy Nusi.
Dr. Kazár	Polgár S.	Steinfeld	Ajtai Odón
Lujza	H. F. K. A.	Kardos	Herold Ede.
Berta	Bankóné.	Szepl	Gyöző A.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Schicht Solarine fémtisztító

Pompás fényt varázsol fémekre, nikkelt-, réz-, ezüst- és aranytárgyakra. A fényt legtovább megtartja! Szavatoltan mérge- és savmentes és a használatban a legolcsóbb, mert kiadós és szabadalmazott takarékosági csepegtetővel van ellátva. Nagy olajtartalmánál fogva természetes védelem fémek számára, azok izzadása, foltossá és rozsdássá levése ellen.

9388

Aspirin-Tabletták

(a köztiszmert fájdalomcsillapító szer)

Hogy bizonyos legyen az ember, hogy csakugyan a valódi Aspirint kapja, mindig Aspirin-Tabletta formában kell, hogy kérje. Ezek eredeti csomagolásban, 1 ívegcső 20 félgrammos tablettával K. 1.20-ért, kaphatók. Minden egyes tablettán rajta van az Aspirin szó.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Eberfeld und Leverkusen b. Mülheim am Rhein.

9341

INFORMÁCIÓK,
inkassók, kétes követelések megváltása, tranzakciók, fizetésképtelen cégek szanálása, egyezségek finanszírozása, moratóriumok kieszközlése és megállapodások létesítése a hitelezők meglátogatása kapcsán.

LLOYD HITELVÉDŐ EGYESÜLET
Budapest, Andrassy-ut 24. Telefon 177-45., 42-43., 119-11. Sürgőncim Lloydibus.
Közbenjárók díjaztatnak.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Kisbecskereki „TERÉZIA”-lisztből tézstaneműi pompásan sikerülnek :-:

Bevásárlásnál tessék a védjegyre ügyelni!

827

Képvisező:

Dávid József ur
Arad. Telefon 943.

Egy 2 középiskolát végzett 14 éves **ügyes fiu** nyomdász-tanulónak **felvétetik.**

Diamant Ferencz

villamos világítás, telefon-osengő berendező, csillár- és izzótetek raktara 3161

Deák Ferenc-u. 7.

Telefon 595. szám.

Tartozik ■ Követel
praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

URÁNIA

1913. évi január 21., 22. és 23-án
kedd, szerda és csütörtök

Nagy cirkusz dráma

Oroszlán produkeciók

A CSEPÜRÁGÓK

Cirkusz dráma 2 felvonásban.

Páratlan a maga nemében.

21

Nyomtatványok

izléses és esinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Nem titok többé,

hogy minden hölgy a HAJÓS-féle

Aradi Ibolya-crémet

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

420

Ara egy tégelynek I kor., Ibolya hölgyper I kor. 20 fill. Ibolya szappos 70 fill.

Kapható a készítőnél: HAJÓS ÁRPÁD

A legkitünőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a **Tussinál cukorka**, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál thea** á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki **legszívesebben veszi be.**

gyógyszertárában **ARAD, Andrassy-tér 22. sz.**

1. kőr. gőzvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1912. október 1-től.

Arad-Térvé.							Térvé-Arad.							Arad-Temesvár-Jászóváros.					Temesvár-Jászóváros-Arad.				
Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Térvé.	Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.	Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.			
Arad ind.	13:47	2:14	4:04	7:04	8:32	11:16	Térvé ind.	8:16	8:51	10:57	2:05	9:17	9:17	Arad ind.	6:15	12:37	4:33	7:10	7:10	7:10	7:10		
Székes	2:26	4:15	6:43	11:33	6:43	11:33	Gyulafehérv. (6)	4:11	4:11	11:16	2:30	8:28	8:28	Ujvárad ind.	6:26	12:49	4:45	7:13	7:13	7:13	7:13		
Maroscsanak	2:37	4:24	6:52	11:42	6:52	11:42	Alvincz (6)	4:22	4:22	11:22	2:49	9:39	9:39	Németság ind.	6:42	1:05	5:03	7:37	7:37	7:37	7:37		
Székelykőr	2:49	4:37	7:07	12:01	7:07	12:01	Alvincz (1)	4:23	4:23	11:23	2:53	9:43	9:43	Vinga ind.	6:55	1:18	5:19	7:53	7:53	7:53	7:53		
Ópályos	3:02	4:48	7:17	12:11	7:17	12:11	Szászváros	4:24	4:24	11:24	3:44	9:54	9:54	Orczfalva ind.	7:06	1:29	5:30	8:04	8:04	8:04	8:04		
M. Radna (6)	1:21	3:15	5:01	7:29	7:29	12:28	Piski (6)	4:25	4:25	11:25	4:06	10:11	10:11	Szentandrás ind.	7:16	1:40	5:40	8:14	8:14	8:14	8:14		
Milova-Odv.	1:22	3:25	5:11	7:34	7:34	12:33	Déva (1)	4:26	4:26	11:26	4:21	11:26	11:26	Ujvárad ind.	7:28	1:53	5:52	8:16	8:16	8:16	8:16		
Konop	3:49	5:42	7:54	1:03	7:54	1:03	Marosillye (1)	4:27	4:27	11:27	4:37	11:43	11:43	Arad ind.	7:45	2:10	6:09	8:33	8:33	8:33	8:33		
Soborsin	4:06	6:02	8:17	1:13	8:17	1:13	Zam	4:28	4:28	11:28	5:50	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	7:58	2:23	6:22	8:46	8:46	8:46	8:46		
Marosbors	2:25	4:48	7:01	9:13	2:25	9:13	Soborsin	4:29	4:29	11:29	6:23	2:23	2:23	Temesvár-Jv. ind.	8:11	2:36	6:35	9:00	9:00	9:00	9:00		
Zám	2:48	7:15	9:16	3:16	3:16	3:16	Marosbors	4:30	4:30	11:30	7:23	3:23	3:23	Temesvár-Jv. ind.	8:24	2:49	6:48	9:23	9:23	9:23	9:23		
Mercsifalva	3:14	8:15	9:53	4:53	4:53	4:53	Konop	4:31	4:31	11:31	8:33	4:33	4:33	Temesvár-Jv. ind.	8:37	3:02	7:06	9:41	9:41	9:41	9:41		
Déva	3:47	9:13	10:34	5:34	5:34	5:34	Milova-Odv.	4:32	4:32	11:32	9:33	5:33	5:33	Temesvár-Jv. ind.	8:50	3:15	7:19	10:04	10:04	10:04	10:04		
Piski (6)	4:00	9:31	10:47	6:47	6:47	6:47	M. Radna (1)	4:33	4:33	11:33	10:33	6:33	6:33	Temesvár-Jv. ind.	9:03	3:28	8:22	10:57	10:57	10:57	10:57		
Alvincz (1)	4:07	9:38	10:54	7:54	7:54	7:54	Bánbócsa	4:34	4:34	11:34	11:33	7:33	7:33	Temesvár-Jv. ind.	9:16	3:41	8:35	11:10	11:10	11:10	11:10		
Alvincz (6)	4:15	10:11	11:27	8:27	8:27	8:27	Ópályos	4:35	4:35	11:35	12:33	8:33	8:33	Temesvár-Jv. ind.	9:29	3:54	8:48	11:23	11:23	11:23	11:23		
Alvincz (1)	4:24	10:31	11:47	9:47	9:47	9:47	Székelykőr	4:36	4:36	11:36	1:03	9:33	9:33	Temesvár-Jv. ind.	9:42	4:07	9:01	11:36	11:36	11:36	11:36		
Székelykőr	4:33	10:51	12:07	10:07	10:07	10:07	Maroscsanak	4:37	4:37	11:37	10:33	10:33	10:33	Temesvár-Jv. ind.	9:55	4:20	9:14	11:49	11:49	11:49	11:49		
Székelykőr	4:42	11:01	12:17	10:17	10:17	10:17	Ópályos	4:38	4:38	11:38	11:33	11:33	11:33	Temesvár-Jv. ind.	10:08	4:33	9:27	12:02	12:02	12:02	12:02		
Székelykőr	4:51	11:11	12:27	10:27	10:27	10:27	Székelykőr	4:39	4:39	11:39	12:33	12:33	12:33	Temesvár-Jv. ind.	10:21	4:46	9:40	12:15	12:15	12:15	12:15		
Székelykőr	5:00	11:21	12:37	10:37	10:37	10:37	Maroscsanak	4:40	4:40	11:40	1:03	12:33	12:33	Temesvár-Jv. ind.	10:34	4:59	9:53	12:28	12:28	12:28	12:28		
Székelykőr	5:09	11:31	12:47	10:47	10:47	10:47	Ópályos	4:41	4:41	11:41	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	10:47	5:12	10:06	12:41	12:41	12:41	12:41		
Székelykőr	5:18	11:41	13:03	10:53	10:53	10:53	Maroscsanak	4:42	4:42	11:42	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	11:00	5:25	10:19	12:54	12:54	12:54	12:54		
Székelykőr	5:27	11:51	13:13	11:03	11:03	11:03	Ópályos	4:43	4:43	11:43	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	11:13	5:38	10:32	13:07	13:07	13:07	13:07		
Székelykőr	5:36	12:01	13:23	11:13	11:13	11:13	Székelykőr	4:44	4:44	11:44	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	11:26	5:51	10:45	13:20	13:20	13:20	13:20		
Székelykőr	5:45	12:11	13:33	11:23	11:23	11:23	Maroscsanak	4:45	4:45	11:45	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	11:39	6:04	10:58	13:33	13:33	13:33	13:33		
Székelykőr	5:54	12:21	13:43	11:33	11:33	11:33	Ópályos	4:46	4:46	11:46	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	11:52	6:17	11:11	13:46	13:46	13:46	13:46		
Székelykőr	6:03	12:31	13:53	11:43	11:43	11:43	Székelykőr	4:47	4:47	11:47	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	12:05	6:30	11:24	13:59	13:59	13:59	13:59		
Székelykőr	6:12	12:41	14:03	11:53	11:53	11:53	Maroscsanak	4:48	4:48	11:48	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	12:18	6:43	11:37	14:12	14:12	14:12	14:12		
Székelykőr	6:21	12:51	14:13	12:03	12:03	12:03	Ópályos	4:49	4:49	11:49	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	12:31	6:56	11:50	14:25	14:25	14:25	14:25		
Székelykőr	6:30	13:01	14:23	12:13	12:13	12:13	Székelykőr	4:50	4:50	11:50	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	12:44	7:09	12:03	14:38	14:38	14:38	14:38		
Székelykőr	6:39	13:11	14:33	12:23	12:23	12:23	Maroscsanak	4:51	4:51	11:51	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	12:57	7:22	12:16	14:51	14:51	14:51	14:51		
Székelykőr	6:48	13:21	14:43	12:33	12:33	12:33	Ópályos	4:52	4:52	11:52	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	13:10	7:35	12:29	15:04	15:04	15:04	15:04		
Székelykőr	6:57	13:31	14:53	12:43	12:43	12:43	Székelykőr	4:53	4:53	11:53	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	13:23	7:48	12:42	15:17	15:17	15:17	15:17		
Székelykőr	7:06	13:41	15:03	12:53	12:53	12:53	Maroscsanak	4:54	4:54	11:54	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	13:36	8:01	12:55	15:30	15:30	15:30	15:30		
Székelykőr	7:15	13:51	15:13	13:03	13:03	13:03	Ópályos	4:55	4:55	11:55	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	13:49	8:14	13:08	15:43	15:43	15:43	15:43		
Székelykőr	7:24	14:01	15:23	13:13	13:13	13:13	Székelykőr	4:56	4:56	11:56	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	14:02	8:27	13:21	15:56	15:56	15:56	15:56		
Székelykőr	7:33	14:11	15:33	13:23	13:23	13:23	Maroscsanak	4:57	4:57	11:57	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	14:15	8:40	13:34	16:09	16:09	16:09	16:09		
Székelykőr	7:42	14:21	15:43	13:33	13:33	13:33	Ópályos	4:58	4:58	11:58	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	14:28	8:53	13:47	16:22	16:22	16:22	16:22		
Székelykőr	7:51	14:31	15:53	13:43	13:43	13:43	Székelykőr	4:59	4:59	11:59	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	14:41	9:06	14:00	16:35	16:35	16:35	16:35		
Székelykőr	8:00	14:41	16:03	13:53	13:53	13:53	Maroscsanak	5:00	5:00	12:00	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	14:54	9:19	14:13	16:48	16:48	16:48	16:48		
Székelykőr	8:09	14:51	16:13	14:03	14:03	14:03	Ópályos	5:01	5:01	12:01	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	15:07	9:32	14:26	17:01	17:01	17:01	17:01		
Székelykőr	8:18	15:01	16:23	14:13	14:13	14:13	Székelykőr	5:02	5:02	12:02	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	15:20	9:45	14:39	17:14	17:14	17:14	17:14		
Székelykőr	8:27	15:11	16:33	14:23	14:23	14:23	Maroscsanak	5:03	5:03	12:03	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	15:33	9:58	14:52	17:27	17:27	17:27	17:27		
Székelykőr	8:36	15:21	16:43	14:33	14:33	14:33	Ópályos	5:04	5:04	12:04	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	15:46	10:11	15:05	17:40	17:40	17:40	17:40		
Székelykőr	8:45	15:31	16:53	14:43	14:43	14:43	Székelykőr	5:05	5:05	12:05	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	15:59	10:24	15:18	17:53	17:53	17:53	17:53		
Székelykőr	8:54	15:41	17:03	14:53	14:53	14:53	Maroscsanak	5:06	5:06	12:06	1:03	1:03	1:03	Temesvár-Jv. ind.	16:12	10:37	15:31	18:06	18:06	18:06	18:06		

Butor végkiárúsítás

már csak két finom háló és ebédlő szoba butorom és 86 drb hajtott székem van, melyeket felette olcsó áron

végkiárúsítók.

Kérem a n. é. közönséget, hogy engemet vevő szándékkal felkeresni sziveskedjen. 429

Arad, Kápolna-u. 6.

Varga József.

Az ingatlan forgalmi és Parcellázóbank r. t. Arad Petőfi-utca I. szám. (Telefon 861.) áruba bocsátja az Arad város határában lévő

homok dülő

I. sz. (volt Ludvig-féle) 105 kis holdas ingatlanát igen előnyös fizetési feltételekkel. A tanya 32 kis hold földel egy tagban, a többi 5 kis holdas parcellákban II-717

adatik el!

487

Képviselve Aradon SZEMZŐ ARMIN áruügynöksége által. Telefon 592. szám.

Ujaradon,

a főtéren, minderre használható **üzlet-helyiség** a piactér közepén, esetleg lakással együtt

kiadó.

Ugyanott egy alig használt nagy **utazó-bunda** megfelelő árban eladó. 562

Bővebbet a kiadóhivatalban.

MESSMER TEA

a legkedveltebb és a legelterjedtebb, rendkívül finom minőségű, kellemes ízű és igen olcsó. 7471

Egy csomag 50 fillértől kezdve.

Kapható Arad: Guttman Samu, Hoffmann Ottó, Polak József cégeknél. Lippa: Schwartz Ferenc úrnál.

A kirakatokban ki-függesztett OLLA táblácskák az Olla lefektetést jelölik. Kedvelt minőségek: 1208. sz. tucatszá 6 korona, 1204. sz. superfinom tucatszá 8 korona. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1887. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajcsa Hegedűs Gy. és Róna Jenő úrnál.

Alkalmi vétel és eladások

Ékszer- és ékszer- és órákban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárta

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész

Weitzer János-utca, Minerita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcserelelnek.

Telefon 488.

Telefon 488

Pathefonok

Pathe-lemesek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 677

TELEFON 410.

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelő

ARAD Batthyány-u. 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy az évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajtiszta **dus gyökérzetű bor és csemegefajta**

szőlőoltvány

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővessző kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF ARAD, BATTHYÁNY-UTCA 11. 571

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerész

1505

Aradon.

Ajánlja dus raktárát legfinomabb sterilizált kötszerekben a Magyar gyógyszerkönyv 3-ik kiadásának megfelelő minőség és csomagolásban. A kötszerek Hartmann és Kleining hírneves Hohenelbei gyárából származnak s azokat a legolcsóbb árakon hozom forgalomba. 1/4 kilós Bruns vattát 80 fillér, 1/2 kilós Bruns vattát 150 fillér, Carbol, Dermatol, Jodoform Sterill, sublimat, Xeroform, gazékat, Calico, Cső, Flanel Fősz, Gummi, Ideál, Isoform, Jodoform, Mull, Organtin és vászon pólyákat, Bruns, Carbol, Jód Salicil, Sublimat, Vaschloridos gyapotokat, Bardeleben égési sebkötőket, Bilrot, batistot, Catgutot, Dr. Elsenreich-féle kötő gyapotot, Drain csöveket, Drüsen-féle jodoform csikokat, Esmarch kendőket, Mose-tig batistot, Sinekét fából és fémből. Varró selymeket, Orvosi hőmérőket különböző nagyságban és alakban, szájhőmérőket, Uebe-féle gvártmányok 1.40, 1.60 2 korona 2.50. Pravaz fecskendőket teljesen üvegből (sterilizálhatók) ugyszintén cautchukból és fémből 2.40, és 3 korona, Pravaz fecskendőket Leoni huza'okat stb. Teljesen felszerelt másfél liter irtartalmu Irrigateuröket 2.50 fillér, duplán emai irozott 4 és 5 korona. Hygea kötőket (női havi kötők) 90 fillér, Tricot szöveteiből 3 korona. Betéteket tucatonként 1.80 fillér. Kitűnően felszerelt mentőszekrényeket, a ministerium előírásának megfelelőket.

10402—1912. tkvi szám.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék telekkönyvi hatósága közhírré teszi, hogy Kürtös község volt Marci-bányi-féle urbéres zsellérel közös tulajdonát képezett közös legelő egyénekenkénti felosztása folytán a telekkönyvek egy része az 1869. évi 2579. számú szabályrendelet-hez képest átalakították s egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. XXXVIII. t.-c. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárást a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E célból az átalakítási előmunkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1913. évi március hó 3-ik (három) napján délelőtt 8 órakor fog kezdődni.

Ennélfogva felhívtnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyvek végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jö-hiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;
2. mindazok, akik a telekbejegyző-könyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg, és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák be;
3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírást az 1886. XXIX t.-c 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5, 6, 7. §§-ai és 9 §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényüket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől is elesnek: és végre
4. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Aradon, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1912. évi január hó 7-én.

Dr. Riedl s. k. kir. tvszéki jegyző.

610

Egy 2 középiskolát végzett, 14 évet betöltött ügyes fiu

nyomdász-tanulónak

felvétetik.

Árverési hirdetés.

Özv. Ungureán Ambrusné kurtakéri lakos által Kaufmann Lajos vingar kereskedőnek eladott s ez által át nem vett 1912. évi apateleki termésű, körülbelül 50-60 hl. fehér bor a borosjenői járásbíróóság kiküldöttje közbenjöttével Apateleken, özv. Ungureán Ambrusné kolnájában 1913. január 28. án d. u. 1/4 órákor tartandó bírói árverésen vevő veszélyére és kárára a leg-többet ígérőnek el fog adatni.

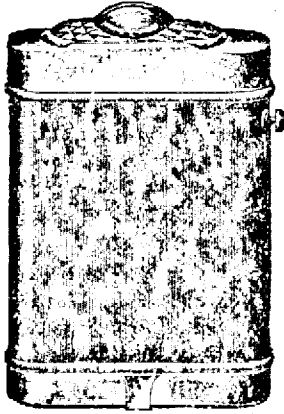
Borosjenőn 1913. január, 18. án.

Dr. László Gyula,
borosjenői ügyvéd.

614

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-berendezések, villany-oscillátorok.

Dinamó gépek, villanymotorok minden kaphatók

Kalmár Józsefnél

Arad, Salacs-utca 2. sz. 1681

Legolcsóbb és legjobb cipő beszerzési forrás Aradon, Boros Béni-tér 9. szám.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom saját készítményű kész

férfi-, női- és gyermek-cipő raktárat, hol állandóan dus választékot tartok mindennemű legdivatosabb és legtartósabb cipőkből legolcsóbb árakban. Megrendelések gyorsan és pontosan elkészíttetnek. 5041

Teljes tisztelettel

Czernóczky Imre,
uri- és női cipész.

104-1912. kh. sz.

Hirdetés.

Az ország egyes fontosabb piacain a kertészeti termények árai között oly különbséget mutatkoznak, amelyek a szállítási távolságokkal és egyéb természetes árképző tényezőkkel nem indokolhatóak. A m. kir. földművelésügyi miniszter 126470. XI. 1. számú rendelete szerint ezen visszasságokon olyképen kíván segíteni, hogy ezek közül az egyének közül, akik a kertészet ügyei iránt melegebb érdeklődést tanúsítanak a piaci hírszolgálat terén megfelelő szervezetet óhajt létesíteni. Felhívom tehát a nagyközönség azon lelkes és a közügyek érdekében szolgálatra mindig kész tagjait, kik ezen hírszolgálatot előmozdítani óhajtanak, hogy azt nevük és lakhelyük pontos megjelölése mellett hivatalomnál folyó évi január hó 30-ig jelentsék be.

Arad, 1913. évi január hó 13.

Green,
h. főkapitány.

AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK SZIKVIZ- ÉS SYPHONFEJ GYÁRA R. T.

Meghívó

Az aradi vendéglősök szikviz- és syphonfej gyára r. t.

1913. február hó 9-én délelőtt 10 órákor Aradon, a vállalat üléstermében (Batthyány-utca 22) megtartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alap-zabályok 16. § a értelmében.
  2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, va amint az 1912. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
  3. Egy igazgató megválasztása 2 évi időtartamra.
  4. Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása 3 évi időtartamra.
  5. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 13. § a.)
- Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésre résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényüket az alapszabályok 17. § a értelmében a közgyűlést megelőző napig a társaság pénztáráraál letetbe helyezni sziveskedjenek
- Aradon, 1913. január hó 5-én.

615

Az igazgatóság.

VAGYON	1912. december 31.	TEHER.	
Pénztár készlet	2571.04	Részv. nyitoke	100000.00
Betét	3239.61	Tartalékalap	8839.99
Ingatlan	50000.00	Fel nem vett osztalék	701.55
Úvegek	35585.75	Ingatlan tartozás a Batthyányi-utca 22. sz. házon	14963.91
Gyár-berendezés, gépek, szer- számok	18839.05	Hitelezők	3060.65
Adóok	10495.98	Nyereség atozat 1912. évről	147.06
Áru készlet	8998.44	1912. évi nyereség	8133.86
Kocsik, lovak	4196.00		
Alapítási költség	809.64		
Iroda berendezés	1111.50		
	135847.02		135847.02

Arad, 1913. január hó 15

Steigerwald Alajos, s. k. előök-igazgató.	Popper Károly, s. k. igazgató.	Földesi Lajos, s. k. ügyvezető-igazgató.
Pellegrini Károly, s. k. igazgató.	Scheiber Lajos, s. k. igazgató.	Braun Gusztáv, s. k. igazgató.

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk és azt a fő- és mellékhönyvekkel összehasonlítva, teljesen rendben levőnek találtuk.

Arad, 1913. január hó 17-én.

A felügyelő-bizottság:

Szücs F. Vilmos, s. k. f. biz. elnök.	Urbán Endre, s. k. f. biz. tag.	Prolich István, s. k. f. biz. tag.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A t. Közgyűlés bizalmából Az aradi vendéglősök szikviz és syphonfej-gyára részvénytársaság ügyvezetésének felügyelésével megbízva, a kereskedelmi törvény 195. §., valamint az alapszabályok értelmében a pénztár, ügykezelés és könyvvezetés szabályszerű meneteről ismételt beható vizsgálat után magunknak meggyőződést szereztünk.

A folyó üzletév lezártaival az igazgatóság által elénk terjesztett mérleget alapos vizsgálat tárgyává tettük és a nak egyes tételeit a könyvekkel való összehasonlítás után teljesen rendbea találtuk. Ennek alapján az igazgatóságnak az 1912 évi 8280.92 korona tiszta nyereség hovatfordítása tárgyában elénk terjesztett indítványát a t. Közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végül kérjük a t. Közgyűlést, hogy az 1912. üzletévre ugy az igazgatóságnak, mint az alulírott felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Az 1912. üzletév végével a felügyelő-bizottság megbízása lejárt, a belénk helyezett bizalomert köszönetet mondunk és azt a t. Közgyűlés rendelkezésére bocsájítjuk.

Arad, 1913. január hó 18-án.

615

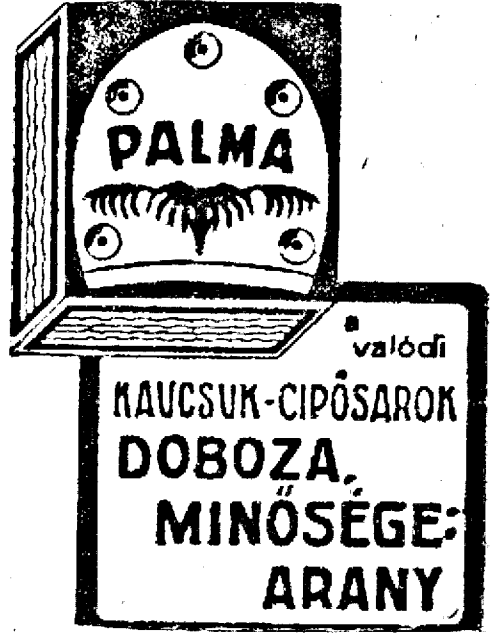
A felügyelő-bizottság:

Szücs F. Vilmos, s. k. f. biz. elnök.	Urbán Endre, s. k. f. biz. tag.	Prolich István, s. k. f. biz. tag.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Szám 751912 végh.

Árverési hirdetés.

Alólírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék, mint első-bíróságnak 23368/1912, számú végzése következtében Leuka Aurél közadós esőtőmegében 1-87 tételig összeirt 707 korona 95 fillér összegű Aktív követelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyhalmágyi kir. járásbíróóság 1912 V. 457 számú kiküldő végzése folytán Nagyalmágy községében a község-házán leendő megtartására 1913. évi január hó 31-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett követelések készpénz fizetés mellett, a legtöbb ígérőnek szükség esetén kiáltási áron alul is el fognak adatni.

Nagyalmágy 1912 évi december hó 31-én.

Bledi Ákos,

611

kir. bir. végrehajtó.

Tanulóányok nyomdánkban felvétetnek.

847-1913. kh. sz.

Hirdetés.

Az aradi rendőrkapitányi hivatal és az aradjárisi főszolgabírói hivatal mint iparhatóságok mellett 1913-ik év folyamán működő iparhatósági megbízottak választásnak határidejéül 1913 évi január hó 25. napjának d. e. 11 óráját a rendőrkapitányi hivatal iparügyi osztályába kitűzöm s arra az önálló iparosok és kereskedőket a választás megejtése céljából meghívom.

A választók névjegyzéke fent jelzett hivatalban betekinhető s az az elleni észrevételek, felszólalások ugyanott írásban benyújthatók.

Arad, 1913, évi január hó 13.

Green,
h. főkapitány.

Apró hirdetések.

HÁZASSÁG.

Összeállítás

37 éves keresztény kereskedő, ki- nek jól jövedelmező iparüzeme van, 10-12 000 korona hozomány- nyal jó családból nősülni kíván. Szíves megkereséseket „Szorgalm- mas” jelige alatt kiadóhivatalba kérek. 551

LEVELEZÉS.

Kiadóhivatalunkba

a következő jeligés levelek érkeztek:

- „Vállalkozó”
- „Vállalat”
- „Nyár”
- „Hűség”
- „Hűséges asszony”
- „Házaspár”
- „Tisztviselő”
- „Dr.”
- „Közös cél”
- „Gazdag”
- „Ellátás”
- „Tiszta múlt.”

Melyik nyelven

hajlandó két csinos leányt anya- gilag támogatni? Annak hü barát- nője lennének. Leveleket a kiadóba „A magány nem boldogíthat” jel- igére kérjük. 624

ÜZLETEK.

Egy szatócsüzlet

azonnal eladó Karolina-u. 1. szám- alatt, a Ferenc té-i polgári iskola mellett. Ugyanott üzletberendezés is eladó. 455

Üzlethelyiség

Boros Béni-tér 3. alatt február 1-ére kiadó. Bővebbet Herbstein Mór háztulajdonosnál 575

Dombíratos községben

40 éve fennálló, kitűnő forgalmu fűszer-, rőtös- és rovidáru keres- kedés, korlátlan italmérés és trafik- kal, házzal vagy annélkül halál- eset miatt azonnal eladó. Bővebbet Koch és Hajós cégnél Madgyes- egyháza. 619

Békés

községben egy legjobb helyen fekvő, italméréssel, dohány és bélyeg árulási engedéllyel bíró üzlet, házastól eladó. Venni szán- dékosok kérjenek inf.rmációt Pe- truczsa Antaltól B.kszegen. Telefon szám 7. 567

Eladó!

Egy régi bevezetett fodrász üzlet. Bővebbet Fábán-u. 9. szám alatt. 597

Pénz

25 éve fennálló, igen jóforgalmu, családi ok miatt, azonnal eladó. Cím Nébel, Marosborsa. 585

OKTATÁS.

VII-ik gimnáziuma

tanítványt keres. Cím a kiadóban 582

LAKÁST KERESNEK.

3 szobás

modern lakás, fürdőszobával április 15-ére kerestetik. Cím a kiadóhiva- talban. 621

ALKALMAZÁST KERES.

Óvadékkal

rendelkező egyén kihordói, pénz- beszedői vagy ehhez hasonló állást keres. Cím: Fischer Dávid, Tél- ucta 4a. 558

Mellékfoglalkozást

vállalna könyvelésben, gépirásban, levelezésben jártas fiatal tisztvi- selő. „Gyors munkás” leveleket kiadónk továbbít. 5881

Pénztárnoknői

vagy irodai alkalmazást keres egy fiatal leány, óvadékkal rendelke- zik. Cím a kiadóban. 598

Mérlegképes könyvelő

azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. 617

Ügyes varrónő

kosztümöket is elfogad otthon, vagy háznál. Teleky-u. 11. szám, ajtó 9 584

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

egy ügyes eláru-itónőt üzletem részére, e szakmában jártasak előnyben részesülnek. Első Gyulai kenyérsütőde Tökölly-tér 8. 568

Felső kereskedelmi

végzett, nőtlen keresztény fiatal- ember, ki a német nyelvet is bírja és szép írással rendelkezik, nagyobb uradalomba azonnal belépésre ke- restetik. Járandósága havi 120 ko- rona és lakás. Bizonyítvány máso- latokkal felszerelt folyamodvány a kiadóhivatal által közlendő címre küldendő. 612

Egy könyvelő

vagy könyvelő, ki levelezésben is járassággal bír, február 1-re való belépésre felvétetik „Magyar Élet és Járadék Bizt. Intézet” vezér- ügynökség ügyvezető titkáránál Arad, Hunyadi-utca 1. sz 618

KIADÓ LAKÁS.

Batthyány-utca

12. számú házban 6 szobás uri lakás fürdőszobával május 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 554

Eötvös-utca 17. sz.

I. em. újonnan átalakított négy szobás utcai lakás kiadó. 606

Külön bejárattal

csöndes, tiszta földszintes csinos- san butorozott utcai szoba. Költsey- utca 9/a szám alatt 1-ére kiadó.

Modern

4 szobás lakás azonnal kiadó. Bő- vebbet: Telefon 896. sz. alatt. 566

Két szobás

csinos utcai lakás mellékhelyisé- gekkel kiadó. Családtalan bérlő- nek havi 20 koronáért. Arad, De- meter-utca 111/a. 855

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy cimbalom

teljesen jó állapotban eladó. Bőveb- bet a délelőtti órákban Andrassy-tér 3. sz. I em. 29. ajtó. 618

40 cm. vaskazetta,

kis vaskályha, teljes konyhaberend- ezés és mosóeszközök elköltözés miatt jutányos áron eladók. Cím a kiadóban. 621

Elsőrendű

minőségű makói zöldségek és rózsakumpi jutányosan eladó. Bő- vebbet Tökölly-tér 7., korcsma- üzlet. 552

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom bo- rotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb man- dola szappan 50 fillér, 8 darab legfi- nomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szap- pan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 120, Földes Kelemennél Arad. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Intelligens urinak

csinosan butorozott szoba 1-2 fia- tal ember részére, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Forray- utca, gróf Hunyadi palota 20. sz., földszint balra. 616

Diamant Jenő

Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári Iskolával szemben) épület- és díszmű bádigos munkákat leg- jutányosabban készít egy helyben, mint vidéken. 8951

Karácsonyról

visszamaradt ajándéktárgyak, disz- levélpapírok, képeslap-albumok, fa- disztárgyak festésre és égetésre, imakönyvek, mesés- és ifjúsági könyvek, képek, falnaptárak stb. mélyen leszállított áron kaphatók. Krausz Paulin színházépület. Jó or- kölcsü liu tanulónak felvétetik. 5441

1 koronáért

bárki is olyan színűre festi haját- a mily színűre akarja. A Margit hajfestő ha tisztán használják fe- ketére fest, ha egy rész vízzel ke- verik barnára, ha két rész vízzel világos barnára, ha három négy rész vízzel keverik szőkere fest. A szín állandó felismerhetlen le- moshatlan. Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza Aradon. 1224

Január 1-én

lépett életbe a keresk. miniszter azon új rendelete, mely szerint a palac- kokban árusítandó italok mennyi- ség tartalma a palackokon feltün- tetve kell hogy legyen. Ezen célra alkalmas címkék kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. szám. 5811

India fogcseppek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főrak- tár Gutori Földes Kelemen gyógy- szertára és vegyészeti laborato- riuma Aradon. 1224

Taxameteres

Bér-autók

Telefonszám 816

2381 Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig. Garage: Dódk Főretek-utca 8. sz.

Alkalmi vételek és eladása

finom 14 karátos arany-ékszer és pontosan kipróbált zseb- és fali órákban.

Aki olcsón és szolid áru! akar venni, úgy saját érdeke az, ha

ZINNER VILMOS

mű-órás és ékszerész

ARAD, Forray-utca,

(gróf Hunyadi-palota) vá- sarol. Óra és ékszer-ja- vitások 2 évi jótállás mellett.

Tört aranyat- és drága-köveket a legmagasabb árban megve- szem, vagy becserélem új ék- szerekre. 5707

Porosz kocka

D16

Házi és ipari célra

I. rendű szén

Köszén
Kocsz
Bükk-faszén
Aprított tüzipa

pontos súlyban hazhoz szállítva ajánl

ALTMANN EDE

szénraktár

Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarok

Telefon 46.

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.**MEGHIVÁS****az „Aradi Első Takarékpénztár”**

részvényeseinek

vasárnap, 1913. évi január hó 26-án délelőtt 10 órakor az intézet üléstermében (Atzél Péter-utca 1. sz.) tartandó

72-ik rendes évi közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 27. § a értelmében.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1912. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozathozatal s az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Az alapszabályok 17., 21., 29., 32., 36., 44., 45., 46., 48., 54. és 107. §§-ának és a nyugdíjszabályzat 2. §-ának módosítása.
4. Az igazgatóságnak adandó felhatalmazás a cégbírótság által netalán kívánt alapszabálymódosításoknak saját hatáskörében történő eszközlése és ezeknek bejelentése iránt.
5. Egy igazgató és két igazgató-választmányi tag megválasztása két évi időtartamra.
6. Netaláni indítványok. (Alapszabályok 23. §-a.)

Az alapszabályok 16 §-ának értelmében szavazati joggal bíró t. c. részvényesek, valamint ezek alapszabályszerű képviselői felkéretnek, hogy részvényeiket, vagy az ezekről szóló köz- vagy hitelintézeti letéti igazolványaikat, a képviselők pedig ezenkívül meghatalmazásaikat 1913. évi január hó 25.-ig az alapszabályok 22. §-a értelmében az intézet főpénztáránál nyerendő elismervény ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon. 1913. január hó 7-én.

Az igazgatóság.**Üzletemet teljesen feloszlatom!**

**Az egész raktárt
mélyen leszállított árban kiárusítom.**

Remek szép szövetek, selymek, delének 50% áron alul. Csipkék, szallagok, rövidárúk, minden elfogadható árban. Szőnyeg, függöny, ágyterítők félárban. Maradékok külön osztályban. Női confection tavaszi felöltők már 10 koronától kezdve. Kérem a kirakatokat megtekinteni. Berendezés, portálé és asztalok eladók.

HOFFMANN SÁNDOR
ARAD, színházépület.

301